

استاندار:
بازگشت درآمدهای مالیاتی
مس سونگون به آذربایجان شرقی
به جد دنبال می‌شود

در صفحه ۲

سه‌شنبه ۲۱ مرداد ماه ۱۴۰۴ سال نوزدهم شماره ۳۳۷۹ قیمت ۵۰۰۰ تومان

۲ گزارش

شرایط آرمانی دریاچهی ارومیه برنمی‌گردد

گروه گزارش:

حال دریاچه ارومیه خوب نیست؛ نیمه شمالی آن عملاً خشک شده و تنها لایه‌ای نازک از آب در بخش‌هایی محدود باقی مانده است. بر اساس برآورد مسئولان، این مقدار اندک نیز ظرف چند روز آینده به‌طور کامل ناپدید خواهد شد. در نیمه جنوبی دریاچه نیز که هنوز ۶۰۰ تا ۷۰۰ کیلومتر مربع آب با عمق ۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر وجود دارد، پیش‌بینی می‌شود تا پایان تابستان به سرنوشت شمال دچار شود و خشکی کامل رقم بخورد. این وضعیت، نتیجه روندی است که دست‌کم ۳۰ سال است ادامه دارد؛ روندی که با هزاران میلیارد تومان هزینه، اجرای ده‌ها پروژه و ارائه وعده‌های متعدد برای احیای بزرگ‌ترین دریاچه داخلی ایران همراه بوده، اما در عمل، نتیجه ملموسی به همراه نداشته است.

ورود به «فاز بدون بازگشت»؛ دریاچه ارومیه به آخر خط رسید؟

به گفته لاهیجان‌زاده معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست، تراز آب دریاچه در ۱۱ مردادماه ۱۴۰۴ به ۱۲۶۹٫۷۴ متر رسیده، وسعت آن به ۵۸۱ کیلومتر مربع کاهش یافته و حجم آب به حدود نیم میلیارد مترمکعب.....

طرح انتقال آب ارس

روزنامه‌کشیرالانتشار

سفری برای بازدید از فرهنگ و هنر ایرانی در استانبول؛

میراث ایرانیان در فلات آناتولی

در صفحه ۴

۲ سرمقاله

دالان ترامپ بیخ گوش ایران؛ شوک ژئوپلیتیک در قفقاز جنوبی

طرح نو؛ سردبیر

امضای توافق صلح میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان در کاخ سفید، با حضور الهام علیف، نیکول پاشینیان و دونالد ترامپ، رخدادی بود که به باور برخی، به دو دهه منازعه مستقیم میان باکو و ایروان پایان داده و البته صفحه تازه‌ای از رقابت‌های ژئوپلیتیک در قفقاز جنوبی را گشوده است. مهم‌ترین بخش این توافق، گشایش «دالان زنگزور» — اکنون با نامی تازه و جنجالی، «دالان ترامپ» — است؛ مسیری زمینی که بر اساس قوانین ارمنستان اداره می‌شود، اما امتیاز توسعه و مدیریت بلندمدت آن به دولت آمریکا واگذار شده است.

این گذرگاه، به لحاظ راهبردی، معبری برای اتصال ترکیه و جمهوری آذربایجان و امتداد به آسیای مرکزی است

۱ گزارش

طرح انتقال آب ارس؛ گره‌گاه حیاتی تأمین آب تبریز

۳ ورزش

یک احتمال عجیب؛ تراکتور – استقلال در بنیان دیزل بر گزار می‌شود؟

اجرای سریع پروژه از سوی مدیریت ارشد استان، دستگاه‌های اجرایی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی اتخاذ شده است تا با پیگیری‌های لازم، بتوانیم آب را در مدت زمان مناسب به تبریز برسانیم.»

انتقال آب ارس به تبریز ۵۰ درصد آب شرب را تأمین می‌کند

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی گفت: با بهره‌برداری از پروژه انتقال آب شرب به تبریز، بیش از ۵۰ درصد نیاز آب شرب این کلان‌شهر و شهرهای مسیر تأمین خواهد شد.

یوسف غفارزاده اظهار کرد: سهم استان از این طرح ۱۸۶ میلیون مترمکعب است که از این میزان، ۱۲۵ میلیون مترمکعب به تأمین آب شرب تبریز، مرند، شبستر و روستاهای مسیر اختصاص دارد.

وی افزود: این طرح بزرگ با هدف تأمین پایدار آب شرب و بهداشت جمعیتی بیش از سه میلیون نفر در افق ۱۴۲۵ طراحی شده و ۲۲ شهر و ۱۶۹ روستای استان را تحت پوشش قرار می‌دهد.

به گفته غفارزاده، تاکنون ۴۵ کیلومتر از خط انتقال به همراه شش ایستگاه پمپاژ اجرا شده که نشانه پیشرفت فنی و عزم جدی در اجرای این طرح ملی است.

در جریان بازدید میدانی از پروژه حیاتی انتقال آب ارس به تبریز، مقامات ارشد استانی با هدف بررسی روند اجرا و تسریع عملیات، بر رفع موانع پیش‌رو و بهره‌برداری به‌موقع از این طرح کلان تأکید کردند.

وی ادامه داد: این پروژه ۱۴۵ کیلومتر طول دارد که ۳۵ کیلومتر آن از محل صندوق توسعه ملی همراه با پنج ایستگاه پمپاژ کار شده است. ۱۱۰ کیلومتر باقیمانده شامل تونل، دستگاه پمپاژ و تصفیه‌خانه است که در سال ۱۴۰۱ با فاینانس خارجی ۴۰۶ میلیون دلار در اختیار قرارگاه خاتم‌الانبیاء قرار گرفت.

غفارزاده بیان کرد: بخشی از اعتبار پروژه تاکنون از منابع داخلی تأمین شده است، اما از آنجا که پایه پروژه فاینانس خارجی بود و به دلیل تحریم‌ها مشکلاتی ایجاد شد، گشایشی در تأمین فاینانس حاصل نشد تا اینکه در دولت سیزدهم مبنای این فرایند تغییر یافت.

طرح انتقال آب ارس به تبریز، بیش از آنکه یک پروژه فنی باشد، آزمونی برای اراده ملی و مدیریت منابع در شرایط بحران است. تبریز هر سال با تنش آبی دست‌وپنجه نرم می‌کند و دریاچه ارومیه در حال از دست دادن آخرین نفس‌های خود است. تعلل در اجرای این طرح نه تنها فرصت‌های توسعه

پایدار را از بین می‌برد، بلکه تبعات اجتماعی، اقتصادی و محیط‌زیستی جبران‌ناپذیری در پی خواهد داشت.

اگر دولت واقعاً تأمین آب شرب، حفظ سرمایه‌های زیستی و رفاه شهروندان را در اولویت قرار دهد، باید هرچه سریع‌تر این طرح را از بلاتکلیفی خارج کرده و به سرانجام برساند، پیش از آنکه هزینه‌های سیاسی و زیست‌محیطی آن بیش از توان مدیریت کشور شود. / مهر

برنامه‌های اولویت‌دار نمایندگان استان آذربایجان شرقی، به‌ویژه حوزه‌های انتخابیه تبریز، اسکو، آذرشهر، مرند و جلفا قرار داشته است. دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی گفت: خوشبختانه در سایه برگزاری جلسات متعدد، رایزنی‌های فشرده و همراهی سایر نمایندگان و مسئولان استانی، موفق شدیم اعتبار لازم برای تداوم و تسریع اجرای این پروژه را تأمین کنیم.

صدیقی با تأکید بر آغاز رسمی عملیات اجرایی این طرح گفت: بر اساس اعلام رسمی مسئولان ذی‌ربط، پروژه انتقال آب ارس به قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء واگذار شده و عملیات اجرایی آن آغاز شده است؛ این نشان می‌دهد که پیگیری‌های مستمر نمایندگان به نتیجه رسیده و اکنون وارد مرحله اقدام شده‌ایم.

وی با اشاره به شرایط اقلیمی استان آذربایجان‌شرقی و کاهش محسوس بارش‌ها در دو سال گذشته، خاطرنشان کرد: مردم استان به‌طور جدی نگران آینده منابع آبی هستند. تداوم خشکسالی، کاهش آورد رودخانه‌ها و افت سطح سفره‌های زیرزمینی، زنگ خطر کم‌آبی را به صدا درآورده است. بنابراین انتظار عمومی از مسئولان این است که با روحیه جهادی، پروژه انتقال آب ارس را در سریع‌ترین زمان ممکن به بهره‌برداری برسانند.

نماینده مردم تبریز، اسکو و آذرشهر گفت: در سال‌های گذشته نیز آذربایجان شرقی با مشکل آب مواجه بوده و همین مسئله اهمیت و فوریت اجرای این پروژه را دوچندان کرده است. این طرح نه‌فقط برای تأمین آب شرب، بلکه برای حفظ حیات کشاورزی، صنعت و محیط‌زیست منطقه اهمیت استراتژیک دارد.

صدیقی با تأکید بر نقش همکاری‌های بین‌دستگاهی افزود: امیدواریم با تداوم حمایت‌های دولت، تلاش شبانه‌روزی قرارگاه خاتم‌الانبیاء و همراهی مسئولان استانی، شاهد بهره‌برداری سریع و مؤثر از این پروژه باشیم. امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند وحدت، مدیریت علمی و اقدام عملی برای مقابله با بحران آب در شمال‌غرب کشور هستیم.

تسریع در اجرا و تکمیل طرح انتقال آب ارس

استاندار آذربایجان شرقی بر تسریع در اجرای طرح انتقال آب ارس تأکید کرد و به این طرح مهم اشاره نمود و گفت: «مقرر شده برای تسریع در اجرا و تکمیل پروژه انتقال آب ارس به تبریز و رساندن سریع آب به این شهر، پیگیری‌هایی توسط نمایندگان محترم مجلس و مسئولان استانی انجام شود.» بهرام سرمست تصریح کرد: «ندابیری در زمینه تأمین مالی و

برگشت پساب تصفیه‌شده به حوضه آبریز این دریاچه است. در واقع، آب منتقل‌شده به مصرف شهرها می‌رسد و سپس پساب آن پس از تصفیه، به سمت دریاچه هدایت می‌شود. این رویکرد «آب خاکستری» می‌تواند سالانه حدود ۱۰۰ میلیون مترمکعب آب به دریاچه ارومیه تزریق کند؛ در شرایطی که هر قطره برای بقای این دریاچه حیاتی است.

با تمام این تفصیلات، آنچه امروز بیش از هر چیز لازم است، اراده مدیریتی و تضمین مالی برای اجرای کامل پروژه است. مقام‌های ارشد استان، از جمله استاندار آذربایجان‌شرقی، بارها هشدار داده‌اند که حتی یک روز تعلل در اجرای این پروژه پذیرفته نیست. نمایندگان مجلس نیز بارها بر اولویت داشتن این طرح تأکید کرده‌اند. اما مردم تبریز، که هر تابستان با افت فشار آب و نگرانی‌های معیشتی مواجه‌اند، به‌درستی می‌پرسند: چرا با گذشت نزدیک به یک دهه از آغاز طرح، همچنان این پروژه نیمه‌کاره مانده است؟ و آیا آب ارس واقعاً روزی به تبریز خواهد رسید؟

انتقال آب ارس وارد فاز عملیاتی شده است

رضا صدیقی، دبیر کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، از آغاز عملیات اجرایی پروژه حیاتی انتقال آب ارس خبر داد و گفت: این پروژه که یکی از مطالبات جدی مردم و مسئولان شمال‌غرب کشور بوده، اکنون وارد فاز عملیاتی شده است. وی با اشاره به جایگاه راهبردی این طرح در آینده آبی استان افزود: پروژه انتقال آب ارس از همان ابتدا در ردیف

شهر و ۱۶۹ روستای استان منتقل کند. مسیر این طرح از جلفا آغاز شده و با عبور از مناطق مرند، شبستر، ایلخچی، باسمنج و تبریز، تأمین آب صنایع بزرگ و مصرف شرب مناطق شهری و روستایی را هدف قرار داده است. بر اساس برآوردها، فاز نخست این پروژه شامل ۳۵ کیلومتر خط لوله، پنج ایستگاه پمپاژ و پنج مخزن ذخیره است که با بودجه‌ای بالغ بر ۶ هزار میلیارد ریال از محل صندوق توسعه ملی اجرا شده و یا در حال تکمیل است

امافاز دوم که مهم‌ترین بخش طرح محسوب می‌شود، با طول بیش از ۱۱۰ کیلومتر، نیازمند سرمایه‌گذاری عظیم است فاز دوم که مهم‌ترین بخش طرح محسوب می‌شود، با طول بیش از ۱۱۰ کیلومتر نیازمند سرمایه‌گذاری عظیمی است. در این فاز قرار است یک تصفیه‌خانه بزرگ با ظرفیت ۶۶ مترمکعب در ثانیه احداث شود و دو ایستگاه پمپاژ به همراه مخازنی با ظرفیت بیش از ۳۴۰ هزار مترمکعب نیز ساخته شود. طبق اعلام وزارت نیرو، هزینه‌های اجرایی این فاز بالغ بر ۶۸۸ میلیون یورو (فاینانس خارجی) و ۶۸۷۰ میلیارد ریال هزینه کارفرمایی است. با این حال، تأمین این اعتبارات از سال ۱۳۹۷ تاکنون به چالشی اصلی تبدیل شده و دولت‌های مختلف، به‌جز چند سفر و وعده، اقدام قاطعانه‌ای در این زمینه انجام نداده‌اند.

اهمیت این طرح صرفاً در تأمین آب شرب خلاصه نمی‌شود. به گفته کارشناسان، یکی از مزایای جانبی اما بسیار مهم طرح انتقال آب ارس، کمک به احیای دریاچه ارومیه از طریق

طرح نو؛ گروه گزارش

با افزایش جمعیت شهری و کاهش منابع آب پیرامون تبریز، طرح انتقال آب رودخانه ارس به این کلانشهر به‌عنوان راه‌حلی حیاتی برای تأمین پایدار آب شرب مطرح شده است. در میان بحران‌های طبیعی و زیست‌محیطی کشور، موضوع آب به یکی از جدی‌ترین مسائل پیش روی کلانشهرهای ایران تبدیل شده است. تبریز، یکی از بزرگ‌ترین شهرهای شمال‌غرب کشور با جمعیتی حدود دو میلیون نفر، سال‌هاست با مشکل تأمین آب دست‌وپنجه نرم می‌کند. افزایش بی‌رویه جمعیت، گسترش افقی شهر، گرمایش جهانی، کاهش بارش‌ها و وابستگی به منابع آبی شکننده‌ای مانند زربینه‌رود و سد نهند، موجب شده مسئله تأمین آب شرب و صنعتی به اولویت اول مدیران استان و حتی دولت تبدیل شود. در چنین شرایطی، طرح بزرگ انتقال آب از رودخانه مرزی ارس به تبریز و مناطق همجوار، بار دیگر مورد توجه قرار گرفته است، هرچند این طرح با وجود گذشت بیش از هشت سال از کلنگ‌زنی، همچنان از مرحله وعده فراتر نرفته است.

بر اساس آمار رسمی، این کلانشهر روزانه حدود ۵۲۰ هزار مترمکعب آب مصرف می‌کند؛ یعنی چیزی حدود ۶ هزار لیتر در هر ثانیه. این در حالی است که منابع آبی فعلی توان پاسخگویی کامل به این تقاضا را ندارند. نزدیک به ۷۰ درصد از آب مصرفی تبریز از زربینه‌رود تأمین می‌شود؛ رودخانه‌ای که خود در سال‌های اخیر به دلیل کاهش بارش، بهره‌برداری بیش از حد و کاهش کیفیت، در وضعیت نامناسبی قرار گرفته است. بقیه آب شهر از سد نهند، چاه‌های هروی، سعیدآباد، قزلجه‌میدان و چند قنات تأمین می‌شود؛ منابعی که با کوچک‌ترین اختلال یا کاهش سطح، بلافاصله شهر را درگیر قطعی و جیره‌بندی می‌کنند.

تجربه سال‌های اخیر نشان داده است که تبریز در ایام گرم تابستان همواره با افت فشار و قطعی‌های مکرر آب مواجه است و این مسئله در محله‌های مرتفع به یک مشکل واقعی تبدیل شده است. در چنین مواقعی، بار دیگر نگاه‌ها به سمت طرح انتقال آب ارس دوخته می‌شود؛ طرحی راهبردی که به گفته مسئولان، در صورت اجرا، آب شرب تبریز و شهرهای مسیر را برای دست‌کم ۲۵ سال آینده تأمین خواهد کرد. با این حال، این طرح نیز مانند بسیاری از پروژه‌های کلان کشور، در برزخ کمیود اعتبار، بوروکراسی پیچیده، تغییر دولت‌ها و غفلت مدیریتی گرفتار شده است.

طرح انتقال آب ارس به تبریز که در سال ۱۳۹۵ وارد فاز اجرایی شد، قرار است با استفاده از لوله‌گذاری گسترده، ایستگاه‌های پمپاژ، مخازن ذخیره و تصفیه‌خانه مرکزی، سالانه بیش از ۱۰۰ میلیون مترمکعب آب را از ارس به تبریز و ۲۱

استاندار:

بازگشت درآمدهای مالیاتی مس سونگون به آذربایجان شرقی به جد دنبال می‌شود

طرح نو؛ گروه خبر
استاندار آذربایجان شرقی با بیان اینکه پیگیر بازگشت درآمدهای مالیاتی مس سونگون به استان به جد دنبال می‌شود، از پیشنهاد تشکیل هلدینگ طلای ایران برای افزایش بهره‌وری در برداشت معادن این فلز گرانبها خبر داد.
بهرام سرمست در جلسه بررسی وضعیت معادن استان اظهار کرد: در سفر آقای همتی، وزیر اقتصاد وقت به استان، پیگیری‌هایی در زمینه بازگشت عواید ناشی از معادن مس سونگون و گردش درآمدهای مالیاتی در استان داشتیم و قول‌های مساعدی داده شد.
وی افزود: در جلسه اخیر با وزیر فعلی اقتصاد نیز از جمله محورهای اصلی مطرح شده، بازگشت

سرمقاله

دلان ترامپ بیخ گوش ایران؛

شوک ژئوپلیتیک در قفقاز جنوبی

طرح نو؛ سردبیر
امضای توافق صلح میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان در کاخ سفید، با حضور الهام علیف، نیکول پاشینیان و دونالد ترامپ، رخدادی بود که به باور برخی، به دو دهه منازعه مستقیم میان باکو و ایروان پایان داده و البته صفحه تازه‌ای از رقابت‌های ژئوپلیتیک در قفقاز جنوبی را گشوده است. مهم‌ترین بخش این توافق، گشایش «الان زنگزور» — اکنون با نامی تازه و جنجالی، «الان ترامپ» — است؛ مسیری زمینی که بر اساس قوانین ارمنستان اداره می‌شود، اما امتیاز توسعه و مدیریت بلندمدت آن به دولت آمریکا واگذار شده است.

این گذرگاه، به لحاظ راهبردی، معبری برای اتصال ترکیه و جمهوری آذربایجان و امتداد به آسیای مرکزی است و جایگاه آن را می‌توان هم‌تراز با مسیرهایی چون کانال سوئز یا پاناما دانست. چنین تحولی به‌طور همزمان موازنه قدرت منطقه‌ای را دگرگون کرده و برندگان و بازندگان آشکار برجای گذاشته است.

بازندگان بزرگ: روسیه، ایران و ارمنستان

روسیه: پس از دو قرن حضور مستقیم و غیرمستقیم در جنوب قفقاز، این کشور بخش عمده نفوذ خود را از دست داد. هم‌زمانی این رویداد با پایان ضرب‌الاجل ترامپ به پوتین برای آتش‌بس در اوکراین، بُعدی نمادین و تحقیرآمیز برای کرملین به همراه داشت. در شرایطی که مسکو درگیر جنگ اوکراین است، این عقب‌نشینی ژئوپلیتیک ضربه‌ای مضاعف محسوب می‌شود. ایران: تهران بارها مخالفت خود را با گشایش این کریدور اعلام کرده بود. مسیر زنگزور یک برتری ژئوپلیتیک مهم — اتصال زمینی ایران به اروپا و بخشی از مسیرهای ترانزیتی شمال — را کاهش می‌دهد. اکنون با حضور آمریکا و حذف ایران از معادلات اجرایی، دست تهران در قفقاز کوتاه‌تر شده است. ارمنستان: با وجود میزبانی دلان، این کشور مجبور شد امتیازات بزرگی به باکو بدهد. شکست در جنگ‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۳ و خروج عملی روسیه از معادله، ایروان را به پذیرش توافقی سوق داد که گرچه تضمین‌هایی برای تمامیت ارضی‌اش ایجاد می‌کند، اما عملاً نفوذ استراتژیک آن را محدود می‌سازد.

برندگان اصلی: ترکیه، آمریکا و جمهوری آذربایجان

ترکیه: با گشایش این دلان، آنکارا به آذربایجان و کل جهان ترک آسیای مرکزی متصل می‌شود. این اتصال نه تنها قدرت ژئوپلیتیک ترکیه را تقویت می‌کند، بلکه موقعیت آن را به‌عنوان هاب انرژی و تجارت منطقه تثبیت خواهد کرد.

آذربایجان: پیروزی نظامی سال‌های اخیر، اکنون با یک دستاورد سیاسی دائمی تکمیل شده است. این کشور کوچک، نقش پررنگ‌تری در معادلات انرژی جهانی ایفا خواهد کرد.

آمریکا: واشنگتن برای نخستین بار حضوری پایدار در قلب حیاط خلوت ستنی روسیه به دست آورده است. این مسیر برای ترامپ نیز یک «برد دوگانه» محسوب می‌شود — هم نمایش صلح‌سازی بین‌المللی و هم کسب نفوذ اقتصادی بدون هزینه مستقیم.

چشم‌انداز آینده

با وجود امضای توافق، پرسش‌های مهمی باقی است: آیا حضور آمریکا می‌تواند خلأ روسیه را در منطقه پر کند یا این حضور صرفاً موقتی خواهد بود؟ آیا الهام علیف با اعتمادبه‌نفس حاصل از پیروزی، وارد اقدامات سیاسی پرریسک می‌شود؟ و مهم‌تر، آیا این مسیر، ثبات پایدار را به منطقه خواهد آورد یا به میدان جدیدی برای رقابت قدرت‌ها تبدیل می‌شود؟
آنجة مسلم است، «الان ترامپ» فقط یک مسیر ترانزیتی نیست؛ این گذرگاه خط تماس منافع متضاد قدرت‌های بزرگ و منطقه‌ای است. قفقاز جنوبی بار دیگر به چهارراهی تبدیل شده که هر تغییر مسیر در آن، لرزهای تا مدیترانه، آسیای میانه و خلیج فارس خواهد انداخت.

از گمرک نوردوز تردد و خدمات گمرکی دریافت کرده اند که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۹ درصد افزایش داشته است.
وی گفت: همچنین در همین مدت ۹۶۹ دستگاه گواشی همراه مسافری توسط این گمرک در سامانه رجستری (sm) ثبت شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل بیش از ۱۵ برابر افزایش داشته است.
تقی زاده با اشاره به تشکیل ۴۰ پرونده قاچاق در مدت یادشده، ارزش پرونده های متشکله را ۱۴ میلیارد ریال اعلام و اضافه کرد: در این مدت وصول درآمد در این گمرک یک هزار و ۷۳۳ میلیارد ریال بود که این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۶۴۶ درصد رشد داشته است.

گمرک نوردوز تنها گمرک زمینی ایران و ارمنستان و شاهراه ارتباطی با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیاست. آذربایجان شرقی دارای سه اداره کل گمرک در تبریز، سهران و جلفا و سه واحد گمرکی در مراغه، خداآفرین و نوردوز و همچنین سه دفتر گمرکی در شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز و شهر بناب است.

عمده ترانزیتی در این مدت است.
تقی زاده اضافه کرد: در مدت یادشده ۵۳ هزار دستگاه کامیون برای حمل و نقل کالاهای صادراتی و ترانزیتی از گمرک نوردوز تردد داشته اند.
وی ادامه داد: در این مدت ۲۳۴ هزار و ۲۱۴ مسافر

طرح نو؛ گروه گزارش
مدیر گمرک نوردوز از صادرات بیش از ۴۱۵ هزار تن کالا به ارزش بیش از ۹۱ میلیون دلار از گمرک نوردوز به خارج از کشور در چهار ماه گذشته سالجاری خبر داد و گفت: این میزان کالا نسبت به مدت مشابه سال قبل از لحاظ وزنی ۳۲ درصد و از نظر ارزش دلاری ۴۰ درصد افزایش یافته است.
رضا تقی زاده عمده کالاهای صادراتی گمرک نوردوز در مدت یادشده را مصالح ساختمانی (سیمان، گچ، کالینگر)، پروفیل، میوه و سولفور سدیم عنوان کرد.
وی افزود: در همین مدت افزون بر ۱۷۰ هزارتن کالای صادراتی سایر گمرکات کشور به ارزش بالغ بر ۹۳ میلیون دلار از طریق گمرک نوردوز به خارج از کشور صادرشده است.

تقی زاده از انجام تشریفات گمرکی ورود موقت ۳ هزار و ۷۹۶ اظهارنامه در مدت یادشده خبر داد و گفت: از این تعداد ورود موقت، ۵۶ خودروی سواری و سه هزار و ۷۴۰ دستگاه کامیون بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۳ درصد کاهش داشته است.

صابر پرنیان:

۵۰ درصد ذخایر مس ایران در آذربایجان شرقی قرار دارد

را خواستار هستیم.
وی از صدور ۲۰۰ پروانه اکتشاف و ۵۶ گواهی کشف و ۳۱۰ فقره بسته مزایده در استان خبر داد و گفت: آذربایجان شرقی، رتبه‌ی سوم طلای کشور را دارد و ۹ محدوده معدنی دیگر به معادن طلای استان در آینده اضافه می‌شود.

با حضور رئیس هیئت مدیره شرکت ملی مس ایران اظهار کرد: توسعه معادن و صنایع معدنی می‌تواند نقش بسزایی در ایجاد اشتغال پایدار، رونق اقتصادی و افزایش سرمایه‌گذاری در این منطقه داشته باشد و صدور مجوز برای فعالیت بخش خصوصی در تأمین نیاز استان به کنسانتره

طرح نو؛ گروه خبر
مدیرکل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی گفت: در حال حاضر نزدیک به ۵۰ درصد ذخایر مس کشور در استان ما واقع شده است.
صابر پرنیان در نشست مشترک اتاق بازرگانی تبریز که با موضوع بررسی وضعیت معادن استان

اقتصاد

تراز تجاری منطقه آزاد ارس طی هفت ماه گذشته ۷۹ میلیون دلار مثبت است

آزاد ارس به بهره برداری خواهد رسید.
رئیس هیات مدیره سازمان منطقه آزاد ارس در ادامه به پروژه های انرژی های تجدیدپذیر ارس اشاره کرد و گفت: هفته گذشته بهره برداری از نیروگاه خورشیدی ۷ مگاواتی و کلتنگ زنی نیروگاه ۲۲۰ مگاواتی در ارس با حضور دبیر شوراییالی مناطق آزاد انجام شد. نیروگاه ۴۲۰ مگاواتی ظرف شش ماه آینده و نیروگاه ۴۰ مگاواتی همزمان با هفته دولت راه اندازی می‌شود و با این اقدامات ارس به قطب نیروگاه های خورشیدی تبدیل خواهد شد.
مقدم زاده افزود: همچنین پس از ایام محرم و صفر برگزاری جشنواره های ویژه را برنامه ریزی کرده ایم. همچنین طرح تخصصی کردن مجتمع های تجاری نیز در دستور کار قرار دارد.

مقدم زاده در پایان از همکاری رسانه ها تقدیر کرد و گفت: تلاشمان این بوده است که در خور شان جایگاه منطقه آزاد ارس و ارسوندان و مردم و کشورمان عمل کنیم و اگر توفیقاتی حاصل شده است قسمت عمده آن موهون هم افزایی و همکاری های دستگاه های اجرایی استان و رسانه ها است. بدون حضور و حمایت رسانه ها، معرفی دستاوردها، ظرفیت ها و موفقیت های منطقه آزاد ارس ممکن نخواهد بود.

در بین مناطق آزاد کشور کسب کند.
مقدم زاده افزود: همزمان با برنامه ریزی و اجرای برنامه های اجتماعی و گردشگری، مأموریت های اقتصادی نیز با جدیت پیگیری شد، به طوری که در ارزیابی عملکرد سه ماهه اول سال، منطقه آزاد ارس در تمامی شاخص های ۱۳ گانه ارزیابی، رتبه اول را در بین مناطق آزاد کشور به دست آورد.
وی همچنین از جذب ۴۶۲ هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری داخلی و ۷۷ میلیون دلار سرمایه گذاری خارجی در هفت ماه گذشته خبر داد و گفت: از این میزان، ۲۰۸ هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری داخلی و ۲۴ میلیون دلار سرمایه گذاری خارجی محقق شده است که جهشی چشمگیر در سرمایه گذاری های ارس محسوب می‌شود.
وی همچنین به تراز تجاری مثبت ۷۹ میلیون دلاری و ایجاد اشتغال برای ۶۸۸ نفر در این ایام اشاره کرد و افزود: میزان صادرات در این مدت ۱۸۲ میلیون دلار و واردات ۱۰۳ میلیون دلار بوده است.

مقدم زاده از بهره برداری ۱۶ طرح در هفته دولت خبر داد و گفت: همزمان با هفته دولت ۱۶ طرح صنعتی، کشاورزی، گردشگری و عمرانی با ارزش ۴۲ هزار میلیارد ریال سرمایه گذاری ریالی و ۴۰ میلیون دلار سرمایه گذاری ارزی در منطقه

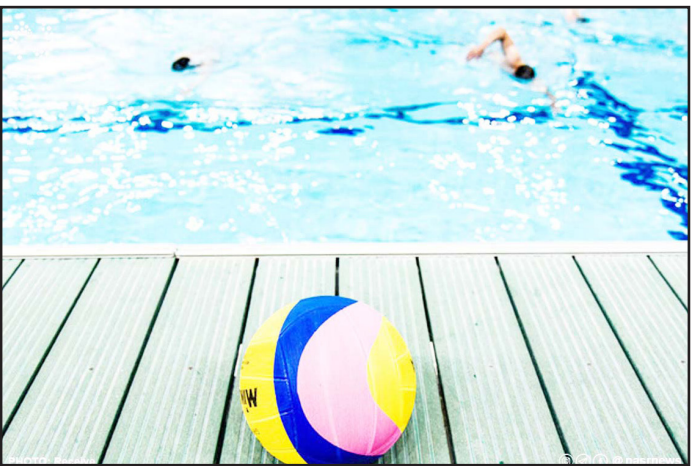
خود در ارس گفت: با برنامه ریزی های انجام شده در ایام نوروز و ماه رمضان بیش از هزار برنامه اجتماعی، ورزشی، فرهنگی، هنری و مذهبی اجرا شد و منطقه آزاد ارس موفق شد با جذب سه میلیون گردشگر، رتبه اول جذب گردشگر را

نظام حکمرانی مطلوب برای مناطق آزاد تعریف شود و قوانین دست و پاگیر سرزمین اصلی نباید به مناطق آزاد تسری یابد.
رئیس هیات مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس در ادامه با اشاره به برنامه های اجرا شده از زمان آغاز مسئولیت

طرح نو، گروه اقتصاد
تراز تجاری منطقه آزاد ارس طی هفت ماه گذشته با ۷۹ میلیون دلار مثبت گزارش شده و سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی قابل توجهی را جذب کرده است.
به گزارش نصر، هادی مقدم‌زاده در جمع خبرنگاران با تبریک روز خبرنگار گفت: خبرنگاران چشمان بیدار، گوش‌های شنوا و زبان گویای مردم و مسئولین هستند و در عصر حاضر که سرعت انتشار اطلاعات بسیار بالاست نقش آنان در تمیز حق از باطل و هدایت افکار عمومی بی‌بدیل است.
مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس با اشاره به جایگاه مناطق آزاد در اقتصاد کشور اضافه کرد: متأسفانه عدم اجرای کامل قانون چگونگی اداره مناطق آزاد باعث شده این مناطق نتوانند به جایگاه واقعی خود دست یابند و برخی رویه‌های دست‌وپاگیر سرزمین اصلی، مجال تحرک را از آنها گرفته است. اگر این قوانین به درستی اجرا می‌شد مناطق آزاد می‌توانستند در برون رفت کشور از تنگنایهای اقتصادی نقش آفرینی کنند. همچنین اجرای کامل ماده ۶۵ می‌تواند نقش بسزایی در کاهش بروکراسی اداری ایفا کند و به ارائه خدمات بهینه منجر شود.
وی با اشاره به موانع پیشروی مناطق آزاد گفت: ضروری است

دبیر فدراسیون شنا، شیرجه و واترپلو:

نبود استخر، چالش اصلی توسعه ورزش های آبی در کشور است

طرح نو؛ گروه ورزش

دبیر فدراسیون شنا، شیرجه و واترپلو گفت: نبود استخر، چالش اصلی توسعه ورزش‌های آبی در کشور است که باید برنامه ریزی لازم برای رفع این کمبود صورت گیرد زیرا همه استان‌ها نمی‌توانند استخرهای استاندارد داشته باشند. به گزارش نصر، هادی بیداریان روز یکشنبه در مجمع عادی و سالیانه هیات شنا، شیرجه و واترپلو استان زنجان، افزود: تلاش می‌کنیم استخرها و باشگاه‌های شنا مجوزهای لازم را دریافت کنند که این فرآیند باید سریع و بدون اشکال انجام شود.

وی اضافه کرد: سامانه درخواست مجوز باید به گونه‌ای باشد که درخواست‌ها به راحتی ثبت و تایید شود و در این مسیر، همکاری و هم‌افزایی بسیار اهمیت دارد. دبیر فدراسیون شنا، شیرجه و واترپلو گفت: یکی از برنامه‌های فدراسیون توسعه مدارس شنا است که اکنون یک مدرسه مجوزدار شنا در استان اصفهان فعالیت می‌کند.

بیداریان گفت: حضور بخش خصوصی در توسعه این رشته کمک شایانی به این فدراسیون می‌کند.

وی خاطرنشان کرد: در مسابقات اخیر ورزش‌های آبی جهان که در کشور سنگاپور برگزار شد دو ورزشکار ایرانی حضور داشتند که یک ورزشکار ایرانی توانست رکورد جهانی را بهبود ببخشد.

بیداریان در بخش دیگری از سخنان خود به برنامه‌ریزی برای برگزاری المپیاد استعدادیابی دختران و پسران اشاره کرد و افزود: قرار است این المپیاد در هفته اول شهریورماه در استخر آزادی تهران برگزار شود.

وی در ادامه یکی از برنامه‌های مهم فدراسیون را آماده سازی اردوی تیم ملی واترپلو بزرگسالان برای حضور در مسابقات هندوستان اعلام کرد و گفت: تیم شنا زیر نظر مربی و کادر فنی، تمرینات مستمری را برای انتخاب برترین‌ها انجام می‌دهد.

دبیر فدراسیون شنا، شیرجه و واترپلو با اشاره به ظرفیت‌های زیاد استان زنجان در رشته‌های های آبی، گفت: بر اساس آیین نامه ها هیاتهای استانی مکلفند بعد از پایان سال مالی و در مدت تعیین شده نسبت به برگزاری مجمع اقدام کنند. وی با بیان اینکه خوشبختانه رئیس هیات استان زنجان با بهره‌گیری از ظرفیت‌ها عملکرد خوبی داشته است، اظهار داشت: این هیات ظرفیت‌های متفاوتی دارد و علاوه بر نقش آفرینی در توسعه شای استان در سطح کشور نیز نقش آفرینی می‌کند.

بیداریان با تاکید بر اینکه شناگران زنجانی در کشور نقش درخشان و بی‌بدیلی دارند، افزود: حضور یک زنجانی در فدراسیون جهانی آبی افتخار بزرگی برای این استان و کشور است.

وی با بیان اینکه هیات استان در شاخص‌های تعیین شده عملکرد موفق داشته است، اضافه کرد: یکی از نکات برجسته این هیات، حضور ورزشکاران استان در تیم ملی، ارائه به موقع عملکرد، برگزاری مجامع و میزبانی مسابقات است که از تحقق اهداف هیات حکایت دارد.

یک احتمال عجیب؛ تراکتور – استقلال در بنیان دیزل برگزار می‌شود؟

تماشاگر باشد اما هنوز چیزی به ما ابلاغ نشده اما چه اتفاقی افتاده است که این حرف و حدیث‌ها پیش آمده است؟ ظاهرا باشگاه

طرح‌نو؛ گروه ورزش
ظاهرا بازی هفته اول تراکتور و استقلال که قرار بود در مشهد برگزار شود به تبریز منتقل شده است.

چند روز پیش بود که سازمان لیگ اعلام کرد بازی دو تیم تراکتور و استقلال از هفته اول فصل جدید لیگ برتر به میزبانی تراکتور در ورزشگاه امام رضا (ع) شهر مشهد برگزار خواهد شد. این اتفاق با تصمیم کمیته انضباطی افتاد. طبق رای این کمیته دیدار تراکتور و استقلال در هفته اول لیگ برتر با توجه بدون حضور تماشاگر و خارج از استان برگزار می‌شد.

اما ساعتی پیش اتفاق عجیبی افتاد. علی نظری جویباری مدیرعامل باشگاه استقلال در مقابل ساختمان سازمان لیگ و در گفت‌وگو با خبرنگاران گفت: «ما شنیدیم که ممکن است بازی هفته اول ما با تراکتور، در تبریز و بدون

انتظار قلعه‌نویی و اسکوچیچ از یک بازیکن: ستاره بمان!

ملی در سال منتهی به جام جهانی در تراکتوری که ستاره های نامداری دارد و مدافع عنوان

هاشم‌نژاد ۲۳ ساله در مدت حضور خود در سه فصل اخیر در تبریز توانسته از سرمربیان سخت‌گیری همچون قربان بردیف، پاکو خمز و دراگان اسکوچیچ ۹۶ بازی بگیرد و آمار ۱۵ گل و ۱۵ پاس گل را ثبت کند.

این ستاره گیلانی به واسطه عملکرد درخشان و مستمرش در این مدت حتی نظر امیر قلعه‌نویی را هم جلب کرد و راهی تیم ملی هم شد و حتی خبر از پیشنهاد خارجی برای وی در پایان فصل گذشته بود که در نهایت با افزایش رقم قراردادش در جمع پرشورها ماندنی شده است. اما شاید چالش اصلی این ستاره جوان در چهارمین فصل حضور در تبریز باشد. جایی که هاشم‌نژاد باید برای حفظ جایگاه خود در تیم

طرح‌نو؛ گروه ورزش
ستاره جوان تراکتور با یک چالش بزرگ در فصل پیش رو مواجه است.

، شاید کمتر کسی می‌توانست پیش‌بینی کند که خرید سه فصل پیش تی‌تی‌ها از نفت مسجدسلیمان برای این تیم این قدر آورده داشته باشد و این خرید جوان بتواند یکی از اصلی‌ترین مهره‌های تراکتور در راه کسب نخستین قهرمانی لیگ برتر باشد.

مهدی هاشم‌نژاد این ستاره جوان است که در زمان سرمربیگری قربان بردیف از تیم مسجدسلیمانی جذب شد. بازیکنی که برخلاف سایر خریدهای جوان توسط سرمربی روسی دیپورت نشد و توانست برای خود جایگاه مستحکمی دست و پا کند.

دعوت دارترهای آذربایجان شرقی به مسابقات جهانی مجارستان

جهانی دارت از سه دارتر نوجوان استان در رقابت‌های معتبر جهانی دارت WDF که در شهر بوداپست، مجارستان برگزار خواهد شد، خبر داد. وی افزود: مهدی بهنام، سهند سالاری و رها

طرح‌نو؛ گروه ورزش
دارترهای آذربایجان شرقی به مسابقات جهانی دارت WDF بوداپست مجارستان دعوت شدند. به گزارش نصر، فاطمه سلیمانی رئیس کمیته دارت آذربایجان شرقی از دعوت فدراسیون

فاجعه به سبک تیم فوتبال دختران؛ یک سوال مهم از فدراسیون فوتبال

فوتبال ساخته نمی‌شود. تیم ملی با برگزاری فستیوال بازیکن ساخته است. حالا به تیم‌ها فشار آوردیم که بازیکنان جوان و نوجوان بگیرند. به باشگاه‌ها مصوب شده که حتما تیم بانوان داشته باشند. ما لیگ پویا در رده سنی پایه نداشته‌ایم. اگر این اتفاق بیفتد بستری برای حمایت از فوتبال دختران فراهم می‌شود. فدراسیون‌های دیگر چون بسکتبال و والیبال در بخش زنان در رده‌های پایه لیگ برگزار می‌کنند اما در فوتبال زنان ما شاهد چنین اتفاقی نبودیم و این موضوع ضعف مسئولان فدراسیون فوتبال را می‌رساند که در این زمینه اقدامی انجام نمی‌دهند و همواره برعدم حضور حامیان مالی به دلیل نبود بخش تلویزیونی به عنوان دلیل اصلی این ضعف‌ها تاکید می‌کنند.

نبود حامیان مالی در ورزش زنان همواره یکی از معضلات اصلی در لیگ‌های برتر به ویژه در فوتبال و فوتسال زنان است. هرچند به تازگی باشگاه‌های بزرگی چون پرسپولیس و استقلال برای کسب مجوز حرفه‌ای مجبور شده‌اند تا در لیگ فوتبال زنان تیم‌داری کنند اما تنها حضور دو باشگاه پرتطرفدار در لیگ برتر نمی‌تواند دلیل برطرف شدن ضعف و شکست در فوتبال زنان باشد.

جعفری در روزمه خود ۱۱ قهرمانی را با تیم خاتون بم در لیگ برتر فوتبال زنان داشت و حتی با تیم ملی فوتبال زنان موفق شد به مرحله مقدماتی جام ملت‌های آسیا صعود کند.

نیلوفر اردلان فصل گذشته برای اولین‌بار در چرخه سرمربیان لیگ برتر فوتبال زنان حضور یافت و روی نیمکت سپاهان نشست که با وجود جوان‌گرایی انجام شده توانست همراه طلایی‌پوشان حضور در جمع ۴ تیم برتر جدول را تجربه کند. او تجربه هدایت تیم‌های رده‌های پایه فوتبال زنان را در کارنامه دارد.

به نظر می‌رسد با این شکست سنگین، فدراسیون فوتبال باید راه حلی برای موفقیت این تیم در نظر بگیرد. زیرا این تیم پشتوانه تیم ملی بزرگسالان است. در اینجا یک سوال مهم از فدراسیون فوتبال باید بپرسیم که که چرا این فدراسیون مانند فدراسیون‌های دیگر در رده‌های پایه لیگ دختران را برگزار نمی‌کند؟

یکی از مشکلات فوتبال زنان این است که مانند مردان در رده‌های پایه لیگ برگزار نمی‌شود تا بتوانند استعدادهای ناب را از دل این لیگ‌ها پرورش دهند. چنانچه مریم آزمون سرمربی پیشین تیم ملی فوتبال زنان در این زمینه عنوان کرد: تا الان ما در کشور لیگ جوانان و نوجوانان نداریم یعنی زیرساختی برای

می‌دهد سطح فوتبال ایران با تیم اول آسیا در بخش بانوان چقدر زیاد است ربط دادن این شکست به تیم ملی فوتبال زنان آن هم با هدایت مرضیه جعفری بسیار نادرست است. زیرا

تیم ملی فوتبال زنان مرتبط کرد و گفت: فکر می‌کنم این بازی تجربه خیلی خوبی برای فوتبال کشور من شد. این دیدار نه تنها برای تیم جوانان بلکه برای تیم ملی بزرگسالان نیز تجربه خواهد بود. چرا که نشان

جاماندگان

جامانده ام...

رفتند یاران و به کوی جان رسیدند
تا محضر خورشیدی باران رسیدند
وادی به وادی با ستون‌ها، با علم‌ها
شور نجف تا کربلا، شوق حرم‌ها
رفتند با نام حسین و مهر حیدر
تا اربعین عشق و عاشورای دیگر
با یاد زینب، عزم کوی یار کردند
موکب به موکب عشق را دیدار کردند
رفتند تا اندوه زینب را بفهمند
اسطوره نستوه زینب را بفهمند
رفتند تا سرداری سر را ببینند
رفتند عاشورای دیگر را ببینند
رفتند تا بین حرم‌ها ره بپویند
عطری، نشانی ازگل نرگس بچویند
باحسرت آن جاده تنها ماندم اینجا
رفتند و من از کاروان جاماندم اینجا
هرچند مشت‌سوز و اشک‌و‌آه شد دل
شادم که با آن کاروان همراه شد دل

مصطفی محدثی خراسانی

فرمانده عشاق

فرمانده عشاق، دل آگاه حسین است
ببراهه مرو! ساده‌ترین راه حسین است
از مردم گمراه جهان راه مجوید
نزدیک‌ترین راه به الله حسین است

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب

نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی و امام جمعه تبریز گفت: رسانه‌ها همواره مبدا توسعه، تفاهم، اتحاد و انسجام ملی باشند.

حجت الاسلام والمسلمین احمد مطهری روز دوشنبه در جمع اصحاب رسانه استان به مناسبت هفته خبرنگار، اظهار کرد: گستره و نفوذ فرهنگ ایرانی به قدری در دنیا بالاست که می‌توان در کشورهای مختلف اثر درخشانی از آن را یافت علت آن پیش قراولی فرهنگ ایرانی و اسلام در ایجاد صلح، دوستی، برادری و امنیت در جهان است، رسانه‌ها نیز با برجسته کردن این شاخص فرهنگ ایرانی باید مثل همیشه خاستگاه ایجاد اتحاد و انسجام ملی در کشور باشند.

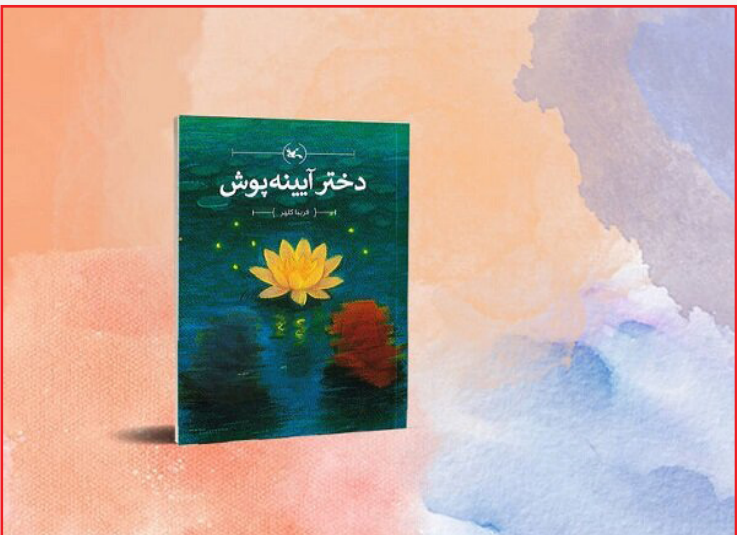
وی افزود: توهین، افتراء، کینه توزی، انگ زدن، جانبداری و سیاست زدگی جایی در فرهنگ ایرانی و دین اسلام ندارد.

وی اضافه کرد: رسانه‌های کشور و همین‌طور احزاب نیز همان‌طور که در جنگ ۱۲ روزه نشان دادند و همان‌گونه که الگوی ایجاد انسجام ملی و اتحاد هستند باید در حفظ آن نیز الگو باشند و از بستن صفت‌های ناروا و انگ به دیگران پرهیز کنند. حجت الاسلام مطهری اصل خاطرنشان کرد: در طول تاریخ نیز بزرگان زیادی در ایران جان خود را فدای اتحاد و ایران واحد کردند تا با پشتیبانی از یکدیگر همواره این کشور با فرهنگ متعالی خود در

طرح نو؛ سردبیر

تاریخ پرفراز و نشیب ایران و عثمانی (ترکیه کنونی)، تنها به روایت‌نبردها و کشمکش‌ها محدود نمی‌شود؛ بلکه فصلی درخشان از تعاملات فرهنگی، هنری و مذهبی عمیق را نیز در خود جای داده است. ایرانیان، در طول قرون متمادی، ردپای هنری و معنوی خود را بر جای فلات آناتولی حک کرده‌اند؛ از کتیبه‌های فارسی بی‌شماری که گواه گسترش نفوذ زبان و فرهنگ ایرانی در این سرزمین‌هاست، تا مساجدی با معماری چشم‌نواز که یادآور ذوق و هنر ایرانی-اسلامی هستند. در میان این آثار ماندگار، مسجدی تاریخی در بخش آسیایی استانبول، مشرف بر تنگه بسفر، در منطقه اسکودار، جلوه‌گر این میراث گران‌بهاست. این مسجد، نه تنها با شکوه معماری و تزئینات هنری‌اش روایتگر شور و ایمان ایرانیان است، بلکه با مجموعه‌ای شامل آرامستان و سایر بناهای جانبی، فصلی مغفول از تاریخ روابط فرهنگی و همزیستی ایرانیان در قلب امپراتوری عثمانی را بازگو می‌کند.

«دختر آینه‌پوش» ویژه نوجوانان منتشر شد

سن تکلیف قرار گرفته‌اند آن‌ها را با مفاهیم و نماز و مضامین دینی و اخلاقی آشنا کند.

در بخشی از این کتاب آمده است؛

من فهمیدم مریم اگر دلش می‌خواست، می‌توانست خیلی خوب سکوت را بشکند. مریم به من نگاه کرد و من در کیف دستی‌ام را باز کردم و شال سرخابی را بیرون کشیدم

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب

کتاب «دختر آینه‌پوش» نوشته فریبا کلهر به تازگی توسط سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شده است.

کتاب «دختر آینه‌پوش» نوشته فریبا کلهر ویژه نوجوانان به تازگی از سوی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان منتشر شده است. این اثر با درون‌مایه‌ای دینی و مذهبی روایت‌گر داستان دو دختر نوجوان است که در سفری به سرزمین جادویی «جلگه نیلوفران» با تجربه‌های جدیدی روبرو می‌شوند. ۱۷ سرفصل نخست این کتاب با عنوان رکعت نام‌گذاری شده تا نوجوانان با مطالعه این اثر با اهمیت خواندن نماز و عبادت بیش از پیش آشنا شوند.

بخش‌های پایانی کتاب نیز با بهره‌گیری از زبان جذاب داستانی، به آشنا کردن خواننده با برخی مقدمات و ارکان نماز مانند تیمم، وقت نماز، اذان، اقامه، قرائت، سوره اخلاص، رکوع، سجده اختصاص دارد. فریبا کلهر در کتاب «دختر آینه‌پوش» تلاش می‌کند با زبانی ساده و قابل درک برای نوجوانان به‌ویژه نوجوانانی که در آستانه رسیدن به

نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی:

رسانه همواره مبدأ اتحاد و انسجام ملی باشد

عالم بدرخشید.

وی یادآور شد: تقویت انسجام ملی ایران با همدلی تمام قومیت‌ها ادیان و گروه‌ها بیشتر محقق می‌شود که نقش رسانه در این امر انکار ناپذیر است. وی ادامه داد: همان‌طور که در جنگ ۱۲ روزه تحمیلی انسجام ملی خود را به خوبی نشان داد اکنون نیز همه به خصوص رسانه‌ها و مسوولان در جهت حفظ این انسجام ملی وظیفه مهمی دارند. وی تأکید کرد: کلمه رمز اتحاد در جغرافیای کشورمان عشق به ایران است که همه را به دایره

اتحاد بیشتر سوق می‌دهد.

امام جمعه تبریز تأکید کرد: اتحاد احزاب و مسئولان نیز کلید حفظ انسجام ملی است و در واقع ضرورت تحقق خدمت‌رسانی به مردم نیز همین اتحاد و انسجام ملی است. وی افزود: برای رفع مشکلات مردم و کشور باید احزاب در بیشتر مسائل اشتراک نظر داشته باشند و تنها در موارد معدود سلیقه‌ای می‌تواند تضاد وجود داشته باشد.

وی همچنین با توصیه به رسانه‌ها در جهت حفظ

سفری برای بازدید از فرهنگ و هنر ایرانی در استانبول؛

میراث ایرانیان در فلات آناتولی

خانه به عنوان ملحقات و امکانات جانبی آن تکمیل می‌کند. این مسجد به دلیل هم‌جواری با قبرستان ایرانیان در ایام سوگواری و مواقع خاصی از جمله مراسم ترحیم و تشییع اعیاد و ایام سوگواری مذهبی و ماه‌های رمضان مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد؛ که به دلیل برخی جاذبه‌های معنوی و باورهای مذهبی، مورد توجه ویژه اتباع غیر ایرانی و غیر شیعی نیز بوده است. بنا بر روایات تاریخی در آیین عزاداری ماه محرم، شماری از ایرانیان و حتی غیر ایرانیان و از جمله برخی در قالب دسته‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی و قمه‌زنی پس از برگزاری مراسم در مسجد والده‌خان در دیگر سوی استانبول، روانه میدان اسکودار شده و سپس با طی مسیری طولانی به مسجد سیداحمددره سی می‌آمدند و این مراسم با خواندن فاتحه بر قبرستان ایرانیان پایان می‌گرفت. به این مراسم ایرانیان «دوونمه سی» می‌گفتند. این گروه‌های عزاداری برروی یک اسب و یا قاطر یک گهواره نوزاد، یک کبوتر و شمشیری خونین

می‌گذاشتند و اسب را به عنوان یدک آرام آرام همراه می‌آوردند و در دسته‌هایی به صورت دوطرفه حرکت می‌کردند. این مراسم که در زمان عبدالمجید دوم و طی سال‌های مشروطیت نیز اجرا می‌شده است اکنون نیز در روز عاشورا و برخی لیالی ماه مبارک رمضان در این مکان برپا می‌شود و اهالی شهرهای دیگر ترکیه نیز در آن شرکت می‌کنند. گورستان ایرانیان و سنگ‌قیور و درگذشتگان آن از نظر تاریخی، جغرافیای شهری و منطقه‌ای و مذهبی بررسی و مطالعه بیشتر و کوشش پژوهشگران را می‌طلبد. شعرا و شعرواه‌های برخی از سنگ‌های قیور که به فارسی و ترکی سروده شده است گویای گرایش معنوی و اعتقادی ایرانیان از قدیم تا کنون می‌باشد. از جمله:

ای خدایی که سرا پرده لطف تو رفیع
بسه در مغفرت آل رسولند شفیع
عذر تقصیر به درگاه جلال‌ت آورد
طالب مغفرت خفته در این خاک رفیع

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی انجمن صنفی کارگران ساختمانی شهرستان ملکان (نوبت سوم)

مجمع عمومی انجمن صنفی مذکور روز شنبه ۱۴۰۴/۰۶/۱۵ رأس ساعت ۱۰ الی ۱۱ صبح در محل ملکان – خیابان آزادی (کوچه میدانجوق) جنب کلید سازی تقوی حسینبه موسی بن جعفر برگزار خواهد شد.

از کلیه اعضای محترم انجمن دعوت می‌شود در موعد مقرر در جلسه مجمع فوق‌الذکر حضور بهم رسانید. کسانی که تمایل به کاندیداتوری هیئت مدیره و بازرسان انجمن صنفی مذکور را دارند، می‌توانند با در دست داشتن کپی کارت ملی، سوء پیشینه و گواهی عدم اعتیاد و درخواست کتبی و کارت عضویت انجمن صنفی کارگران از تاریخ درج آگهی تا اواخر روز شنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۶/۰۱ آمادگی خود را به هیئت مدیره انجمن صنفی کارگران ساختمانی شهرستان ملکان اعلام و رسید دریافت نمایند و یا با شماره تلفن ۰۴۱۳۷۸۲۸۴۳۷ تماس حاصل فرمایند.

دستور جلسه

۱- گزارش عملکرد هیأت مدیره و بازرس

۲- گزارش مالی خزانه دار و حسابدار برای سالهای ۱۴۰۰ الی ۱۴۰۳

۳- انتخابات هیئت مدیره و بازرس

روزنامه طرح نو

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۵/۲۱

انجمن صنفی کارگران ساختمانی شهرستان ملکان

مدیر کل تبلیغات اسلامی آذربایجان شرقی خبر داد:

برگزاری عزاداری جاماندگان و دورماندگان اربعین حسینی در تبریز

کنندگان اقدام خواهند کرد و البته با توجه به مشارکت و همکاری دستگاهها و نهادهای مختلف در برگزاری این مراسم، انتظار می‌رود کواکب و ایستگاه صلواتی بیشتری در طول مسیر برپا شوند.

حجت الاسلام حسینی خاطرنشان کرد: همانگونه که مقام معظم رهبری نیز تاکید کرده‌اند، این مراسم به نوعی عرض ارادت و شور و اشتیاق دورماندگان از مراسم عظیم پیاده روی اربعین به ساحت امام حسین (ع) و خاندان اهل بیت عصمت و طهارت است و بر همین اساس تمام تلاش دستگاهها و نهادهای متولی برگزاری مراسم پیاده روی خانوادگی دورماندگان، معطوف به ایجاد فضای اربعینی و انتقال مفاهیم و پیام‌های مکتب عاشورا در سطح عمومی است.

ولی فقیه در آذربایجان شرقی آغاز خواهد شد.

مدیرکل تبلیغات اسلامی آذربایجان شرقی افزود: شرکت کنندگان پس از اقامه نماز و قرائت زیارت عاشورا از مصلی اعظم تبریز به سمت گلزار شهدای وادی رحمت حرکت خواهند کرد و با توجه به پیش بینی‌ها مبنی بر استقبال مردم متدین و ولایی از این مراسم، برنامه عزاداری و تجمع در محل گلزار شهدا نیز برنامه ریزی شده است.

وی با اشاره به هماهنگی‌های صورت گرفته مبنی بر استقرار اتوبوس‌های شرکت واحد برای انتقال شرکت کنندگان پس از پایان مراسم از گلزار شهدای وادی رحمت به نقاط مختلف شهر گفت: در طول مسیر پیاده روی شش موکب نسبت به خدمات رسانی به شرکت

حجت الاسلام سید محمود حسینی در جلسه هماهنگی برگزاری مراسم جاماندگان و دورماندگان اربعین در اداره کل تبلیغات اسلامی آذربایجان شرقی اظهار داشت: اسال نیز همچون چند سال گذشته و همزمان با روز اربعین مراسم عزاداری و پیاده روی بزرگ و خانوادگی جاماندگان و دورماندگان اربعین حسینی در تبریز برگزار خواهد شد.

وی فضاسازی اربعینی در سطح شهر با رویکرد امتداد پیام واقعه عاشورا و زمینه سازی برای تحقق تمدن نوین اسلامی را از رویکردهای اصلی این مراسم عنوان و تصریح کرد: مراسم از ساعت ۱۲:۳۰ پنجشنبه ۲۳ مرداد با تجمع مردمی در مصلی اعظم امام خمینی (ره) تبریز و اقامه نماز ظهر به امامت حجت الاسلام مطهری نماینده

مراسم عزاداری و پیاده روی بزرگ و خانوادگی جاماندگان و دورماندگان اربعین حسینی در تبریز خبر داد.

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر
مدیرکل تبلیغات اسلامی آذربایجان شرقی از برگزاری

مدیر آموزش و پرورش شهرستان مراغه:

۱۷ مدرسه وقفی مراغه در خطر ریزش

۷۰۰ نفر در بخش سراجو مشغول تحصیل هستند که این رقم در مقایسه با شهر مراغه بسیار نازل است. وی اضافه کرد: بر همین اساس و با توجه به گستردگی وسعت بخش سراجو اگر آموزش و پرورش این بخش از مراغه مستقل شود، می توانیم نسبت به بهینه سازی خدمات و به کارگیری نیروهای انسانی مناسب تر عمل کنیم.

ایجاد کانون فرهنگی - تربیتی در جنوب آذربایجان شرقی ضروری است

نریمانی ایجاد کانون فرهنگی – تربیتی را

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر

مدیر آموزش و پرورش شهرستان مراغه، از خطر ریزش تعداد ۱۷ مدرسه وقفی در شهرستان خبر داد. علی نریمانی در نشست خبری با اصحاب رسانه، از اینکه اداره اوقاف و امور خیریه شهرستان مراغه نسبت به خطر فرو ریختن مدارس تحت مدیریتش بی توجهی نشان می دهد، ابراز تاسف کرد و گفت: در حال حاضر تعداد ۲۴ مدرسه در منطقه زیر نظر این مجموعه فعالیت می کند که از این تعداد خطر ریزش ۱۷ مدرسه را به شدت تهدید می کند.

وی با اشاره به مکاتبات و رایزنی های اداره آموزش و پرورش مراغه با اوقاف و امور خیریه برای مرمت، بازسازی و تخریب مدارس در خطر، اظهار کرد: متأسفانه در این زمینه این مجموعه همکاری های لازم و کافی را انجام نداده است و همراهی های لازم را مشاهده نمی کنیم، در حالیکه

تخریب و بازسازی مدارس فوق الزامی است.

نریمانی از نشست کارشناسی بررسی مدارس در حال ریزش مراغه در فرمانداری و با حضور نمایندگان اوقاف و امور خیریه خبر داد و ادامه داد: نظیر همین نشست ها در مرکز آذربایجان شرقی برگزار شد که امیدواریم نتیجه این نشست ها به نفع مردم مراغه باشد تا آسیبی متوجه دانش آموزان نشود.

۵۰ درصد مدارس مراغه نیازمند بازسازی است وی وضعیت کلی مدارس شهرستان مراغه را نامناسب خواند و با بیان اینکه اکنون ۵۰ درصد

«ساختار زبان شعر کودک» منتشر شد

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر
کتاب «ساختار زبان شعر کودک» نوشته مهری رزمجو از سوی نشر پرنو به بازار آمد.

کتاب «ساختار زبان شعر کودک» نوشته مهری رزمجو، اثری پژوهشی در حوزه شعر کودک است که در آن به مباحثی پیرامون ویژگی‌های زبانی شعر کودک پرداخته شده است.

این کتاب از یک مقدمه و سه فصل تشکیل شده است. در فصل نخست که اختصاص به مباحث نظری زبان دارد به تعریف زبان، زبان شعر و رابطه بین شعر و ادبیات کودک پرداخته شده است. فصل دوم که عنوانش ادوار شعر فارسی است به مباحثی نظیر تفاوت شعر کودک با شعر بزرگسال، ساختار زبان در شعر کودک، ویژگی‌های شعر بنیان‌گذاران، ویژگی‌های شعر به اوج رسانندگان و هنجارگرایی تصویری پرداخته و فصل سوم که اصلی‌ترین قسمت کتاب است، باعنوان ساختار زبان شعر کودک، به بررسی ویژگی‌های زبانی شعر کودک به طور گسترده اختصاص دارد. در این فصل، دربخش نخست، سطح زبانی شعر شاعران کودک، هنجارگرایی واژگانی، هنجارگرایی زمانی و هنجارگرایی آوایی، واژگان کودکانه، شکستگی واژگان، ساختار جمله‌ها و قواعد ترکیب بررسی شده و در بخش بعدی، درباره سطح فکری و معنایی در شعر شاعران کودک بحث شده است. همچنین در این فصل، عامیانه‌نویسی‌ها، شعربازی، پنداره‌ها، اطناب و ایجاز و آموزه‌ها، سطح ادبی در شعر شاعران کودک و نیز آرایه‌های پرکاربرد، تشخیص، تکرار و تشبیه بررسی شده است.

گفتنی است: این کتاب در شمارگان ۳۰۰ نسخه توسط انتشارات پرنو منتشر و روانه بازار شده است.

یکی از نیازهای مهم آموزش و پرورش شهرستان مراغه عنوان و اظهار کرد: اکنون در آذربایجان شرقی چنین کانونی در شهرستان اسکو راه اندازی شده است که بخش مهمی از دانش آموزان تبریز و سایر شهرهای همجوار را پوشش می دهد، که ایجاد این کانون در جنوب استان نیز احساس می شود.

به گفته وی برای ایجاد کانون فرهنگی – تربیتی مراغه زمینی به مساحت ۱۶ هکتار در نزدیکی روستای تازه کند خریداری و دستور ساخت آن نیز از سوی وزیر اخذ شده است که امیدواریم با حمایت و پیگیری های خبرنگاران، این مجموعه به زودی عملیاتی شود.

مدیر آموزش و پرورش مراغه تأسیس دانشگاه فرهنگیان، ساخت بیمارستان اختصاصی فرهنگیان، ایجاد تعداد ۱۰ زمین چمن مصنوعی و تلاش برای بهسازی و نوسازی هنرستان کشاورزی را از مهمترین برنامه های این مدیریت در سالجاری عنوان کرد.

نریمانی مجموع فرهنگیان شهرستان مراغه را حدود ۲۰ هزار نفر اعلام کرد.

شهرستان مراغه به عنوان دومین شهر بزرگ آذربایجان شرقی با جمعیت بیش از ۲۵۰ هزار نفر در کنار رودخانه صوفی‌چای و در دامنه جنوبی کوه سهند واقع شده است که در فاصله ۱۳۵ کیلومتری جنوب تبریز قرار دارد.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده انجمن معلولین شهرستان بستان آباد

جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده انجمن معلولین شهرستان بستان آباد روز یکشنبه در مورخه ۱۴۰۴/۰۵/۲۶ از ساعت ۱۰ الی ۱۲ در سالن بحران (واقع در پارک صبا) جهت انتخاب اعضای هیئت مدیره و بازرسان مربوطه برگزار خواهد شد .

از تمامی اعضاء هیئت امنای انجمن معلولین گرمای دعوت به عمل می آید در جلسه حضورالازم را به هم برسانند .

دستور صورتجلسه :

انتخاب اعضاء جدید هیأت مدیره و بازرسان ، ارائه گزارش سال ۱۴۰۳ به هیئت امناء و تغییر امضاء کنندگان

روزنامه طرح نو

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۵/۲۱

آگهی مناقصه عمومی

واگذاری قیر و اجرای آسفالت شهر آقکند مرحله دوم (نوبت اول)

شهرداری آقکند در نظر دارد با استناد مجوز بند ۶ صورتجلسه شماره ۲۰۱ مورخه ۱۴۰۴/۰۱/۰۹ شورای محترم اسلامی شهر آقکند ، مبنی بر واگذاری قیر و اجرای آسفالت شهر آقکند به شرکت های واجد شرایط و مورد تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با برآورد اولیه ۳۲/۸۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir برگزار نماید.

مهدی رزاقی – شهردار آقکند

روزنامه طرح نو شناسه آگهی: ۱۹۸۰۸۵۸ م الف: ۱- تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۵/۲۸

آگهی مزایده فروش روغن های سوخته شماره مزایده مرجع ۴۷۷ و سیستمی ۱۰۰۴۰۵۰۱۵۰۰۰۰۰۰۳ (نوبت اول)

شهرداری مرنند در نظر دارد نسبت به فروش روغن‌های سوخته ماشین آلات از طریق مزایده عمومی و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.setadiran.ir) شماره مرجع ۴۷۷ و سیستمی ۱۰۰۴۰۵۰۱۵۰۰۰۰۰۰۰۰۳ به صورت الکترونیکی واگذار نماید.

زمان انتشار در سایت : ۱۴۰۴/۰۵/۲۱
تاریخ بازدید : ۱۴۰۴/۰۵/۲۱
زمان بازگشایی : ۱۴۰۴/۰۶/۱۶

شرایط عمومی و توضیحات برگزاری مزایده دستگاه اجرایی

ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی است :

۱- برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده (در صورت وجود هزینه مربوطه) پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه) ، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مزایده گران محترم از این طریق امکان پذیر می باشد..

۲-علاقه مندان به شرکت در مزایده می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره های ذیل تماس حاصل نمایند :

مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه : ۴۱۹۳۴-۲۱

اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام استانها ، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش ((ثبت نام / پروفایل مزایده گر)) موجود است.

۳- کلیه هزینه های چاپ و نشر آگهی به عهده برنده مزایده خواهد بود .

۴-هیئت عالی معاملاتی شهرداری مرنند در رد و یا قبول تمامی پیشنهادات مختار است .

سیدحسین موسوی نظر

شهردار مرنند

روزنامه طرح نو شناسه آگهی: ۱۹۸۰۵۹۰ م الف: ۱-

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۵/۲۱

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۵/۲۲

طرح نو

گزارش

مصرف «گل» به «جنون» ختم می شود

طرح نو؛ گروه گزارش
ک روانپزشک، با اشاره به عوارض مصرف ماده اعتیادآور گل، گفت: تداوم مصرف این مواد به بروز علامت‌هایی شبیه اسکیزوفرنیا، روان‌پریشی و جنون ختم می‌شود. جمال شمس، با اشاره به اینکه ماده مخدر حشیش، گل، وید، علف یا ماری‌جوانا برگ‌ها و گل‌های خشک شده گیاه «کانابیس ساتیوا» یا «کانابیس ایندیکا» هستند، اظهار کرد: داخل این گیاه ماده مخدر وجود دارد و بسته به اینکه از کجای گیاه استفاده شود، نام‌های مختلفی برای آن استفاده می‌شود.

وی ادامه داد: اگر از برگ خشک شده این گیاه استفاده شود به آن علف یا گراس هم می‌گویند.

شمس با اشاره به اینکه تولیدکنندگان مواد مخدر برای بخش‌های مختلف بوته کانابیس ساتیوا، نام‌های مختلفی می‌گذارند تا جذابیت آن برای مصرف کنندگان بیشتر شود، خاطرنشان کرد: صمغ این گیاه، حشیش یا ماری‌جوانا است، وید وینگ هم بخش‌های دیگر این گیاه محسوب می‌شود و اگر سن گیاه بالاتر رود و گل بدهد به آن گل می‌گویند. این متخصص روانپزشکی تأکید کرد: گل، حشیش، ماری جوئا، گراس، ینگ ووید، همه و همه از یک ماده اعتیادآور تهیه می‌شود ولی نکته اینجاست که کسانی که مواد مخدر را تهیه و تولید می‌کنند با نام‌های خاص و اشکال مختلفی این فرآورده را عرضه می‌کنند و تنها هدفشان فروش و توسعه این محصولات است.

به گفته شمس، بسیاری از افراد آگاهی کافی از این ماده اعتیاد آور ندارند، خیلی از کسانی که گل استفاده می‌کنند موقعی که به آنها می‌گوینم این ماده همان حشیش یا ماری جوآنا است، تعجب می‌کنند.

وی با بیان اینکه تمام موادی که مورد سوءمصرف قرار می‌گیرند، اعتیادآور بوده و وابستگی ایجاد می‌کنند، نسبت به استفاده از این مواد هشدار داد: فرآورده‌های گیاه کانابیس ایندیکا، شیمیایی هستند، این گیاه در عملکرد مغز تغییراتی ایجاد می‌کند.

این متخصص روانپزشکی با تأکید بر اینکه گل، کراک، شیشه، کوکائین، همه و همه خاصیت اعتیادآوری دارند و افراد برای رسیدن به احساس لذت یا سرخوشی از آن استفاده می‌کنند ادامه داد: مواد مضری از طریق این مواد در مغز آزاد می‌شود که نتیجه اولیه آن ایجاد احساسی خوشایند و لذت است، همین مسئله شروع داستان بی‌انتهای و مخرب اعتیاد است.

شمس نسبت به افزایش مصرف گل، حشیش، ماری‌جوانا و سایر مشتقات این گیاه در سراسر دنیا هشدار داد و گفت: بعد از سیگار پرمصرف‌ترین ماده مخدر در دنیا همین ماده یعنی حشیش یا ماری جوآنا و یا گل است و متأسفانه باید گفت مصرف آن بین نوجوانان و جوانان بسیار زیاد است.

وی ادامه داد: تأسف بیشتر زمانی است که بسیاری از افراد اصلاً نمی‌دانند چه ماده خطرناکی را استفاده می‌کنند.

شمس با بیان اینکه زمان تخریب سلول‌های مغزی و بروز نشانه‌های روان‌پریشی در افراد مختلف متفاوت است، ادامه داد: این تداوم مصرف در افراد مختلف تفاوت دارد، برخی به لحاظ ژنتیکی استعداد ابتلاء دارند و با چند بار مصرف تا آخر عمر دچار روان پریشی و جنون می‌شوند و باید مادام‌العمر دارو مصرف کند ولی نهایتاً پایان این مسیر چیزی جز بیماری و تباه شدن عمر نیست.

وی با اشاره به این نکته که برخی فکر می‌کنند گل یا حشیش و سایر فرآورده‌ای اعتیادآور خطرناک نیست، توضیح داد: بسیاری از افراد تریاک را به عنوان الگوی ماده اعتیادآور که به محض عدم مصرف نشانه‌های جسمی دارد می‌شناسند، بنابراین ناخودآگاه اگر ماده‌ای را مصرف کنند و بعد از مدتی آن را کنار بگذارند، اگر دچار علامت‌های فیزیکی نشوند فکر می‌کنند این ماده اعتیادآور نیست، در واقع شاید این مواد وابستگی جسمی و فیزیولوژیکی نداشته باشد ولی وابستگی روانی بسیار جدی و خطرناک است.

وی در پاسخ به این سوال که چرا در برخی کشورها مثل کانادا و آمریکا و یا برخی اماکن به خصوص در اروپا استفاده از برخی مواد مخدر و اعتیادآور مجاز است، گفت: همه می‌دانیم که سیگار مضر است ولی همچنان مردم به صورت آزادانه در اماکن عمومی از آن استفاده می‌کنند، بنابراین این نکته در استفاده از مواد اعتیادآور هم مصداق دارد، قطعاً دست‌های آشکار و پنهانی پشت این قضیه هستند که برخی دولت‌ها و سیاستگذاران قوانین سفت و سختی برای پیشگیری از آن لحاظ نمی‌کنند، ضمن این‌که پولی که از راه این صنعت مخرب ایجاد می‌شود قابل توجه است.

شمس تأکید کرد: پیشنهاد اصلی این است که «هیچکس به فکر ما نیست جز خود ما»، در درجه دوم یکی از علل مهم مصرف مواد مخدر کنترل اجتماعی است، اگر کنترل اجتماعی مثل اعمال مالیات و مجازات سخت برای تولیدکنندگان اجرا نشود قطعاً مصرف مواد بالا رفته و کنترل فردی هم مشکل‌تر خواهد شد.

وی به والدین توصیه کرد: مهمترین عامل پیشگیری و عدم مصرف مواد اعتیادآور برای فرزندانان، کسب مهارت‌های فرزندپروری است، در آموزش مهارت‌های فردی، کنترل‌گری از سوی خود فرد تقویت می‌شود و شخص یاد می‌گیرد که زمانیکه ماده‌ای برای او مضر است چگونه در برابر آن ایستادگی کند و به طور کلی چگونه از لذت‌های آنی چشم‌پوشی کند.

شمس ادامه داد: اگر خانواده‌ها اصول فرزندپروری را بدانند، کودک خود را در محیطی پرورش می‌دهد که هوش هیجانی او ارتقا پیدا کند، همین موضوع مصرف مواد مخدر و ناهنجاریهای اجتماعی را کاهش خواهد داد.

وی نسبت به ایجاد اختلالات مغزی در مصرف کنندگان مواد مخدر هشدار داد و گفت: برای مثال مراجعه کنندهای داشتم که دنبال مصرف گل دچار اختلالات تفکر شده بود، این فرد ۱۵۵ روز فقط یک نیع غذا مصرف می‌کرد و حاضر نبود هیچ ماده غذایی دیگری استفاده کند، حتی سیگار این فرد را فقط باید اعضای خانواده تهیه می‌کردند و افکار توهم‌زا شرایط این فرد را وخیم‌تر کرده بود.

هذیان، درگیری با خانواده، روان پریشی و توهم توطنه تنها گوشه‌ای از عارضه‌های استفاده از مواد مخدری مثل گل، حشیش، ماری‌جوانا و سایر مشتقات گیاه کانابیس ساتیوا بود که این روانپزشک به آن اشاره کرد.

وی توصیه کرد: اگر به هر دلیل تحت فشار زندگی قرارگرفته‌اید یا غمگین هستید و یا هر مشکلی دارید، قطعاً مسیرهای ساده‌تر و مطمئن‌تری برای بهبود شرایطتان وجود دارد، مصرف هر ماده اعتیادآوری از سیگار گرفته تا الکل و یا حشیش جز اینکه وضعیت را وخیم‌تر کند، آورده دیگری برای شما نخواهد داشت.

گزارش

طرح نو؛ جمشید پوراسمعیل نیازی بخش دوم

مصادیق عمرانی واجتماعی
از جمله اقداماتی که به این طبقات نسبت داده می‌شود، موارد زیر است:

ساخت راه‌های شاهی برای تسهیل ارتباط تجاری و نظامی، که گاه بخشی از آن‌ها توسط اشراف محلی تأمین مالی می‌شد؛

تأسیس بهدارخانه‌ها یا درمانگاه‌هایی ساده برای موبدان، لشکریان و گاه مردم فقیر، نمونه‌ی معروف آن به بیمارستان جندی‌شاپور منتهی شد که ریشه در سَنَت‌های پیشاساسانی داشت (کریستن‌سن، ۱۳۶۴: ص ۲۴۳)؛
احداث مدارس دینی برای آموزش متون اوستایی و پهلوی؛
تأسیس آتشکده‌هایی که توسط خاندان‌های محلی اداره و تأمین مالی می‌شدند.

انگیزه‌ها و پیامدهای اجتماعی

این اقدامات نه‌تنها ریشه در باورهای دینی داشتند، بلکه در خدمت تثبیت منزلت سیاسی طبقات ممتاز و مشروعیت‌بخشی به حاکمیت آنان نیز قرار می‌گرفتند. برای مثال، برخی اشراف محلی با تأسیس آتشکده یا وقف زمین برای برگزاری آیین‌های دینی، با موبدان ارتباط سیاسی – مذهبی برقرار می‌کردند و از این طریق حمایت روحانیون را به دست می‌آوردند.(p۹۸ Boyce ۱۹۷۹:)

سَنَت نیکوکاری در دوره‌های تاریخی پس از اسلام:

در دوره‌های تاریخی پس از اسلام تا پیش از صفویه، نیکوکاری در آذربایجان عموماً در قالب ساختارهای غیررسمی، مردمی و خانوادگی جلوه‌گر می‌شد. بسیاری از اقدامات خیریه از طریق وقف املاک و اموال توسط افراد ثروتمند یا خانواده‌های متدین صورت می‌گرفت؛ به‌گونه‌ای که سَنَت وقف به یکی از مهم‌ترین ابزارهای اجتماعی برای تحقق عدالت، همبستگی و حمایت از نیازمندان تبدیل شده بود. این شکل از نیکوکاری، در نبود دولت‌های مرکزی مقتدر یا نهادهای مدرن، عمدتاً بر پایه ابتکارات محلی و احساس مسئولیت اجتماعی افراد سامان می‌یافت.

اسناد تاریخی و متون جغرافیایی آن دوران، بازتابی روشن از این وضعیت را ارائه می‌دهند. از جمله منابع معتبر در این زمینه، کتاب «نزه‌القلوب» تألیف حمدالله مستوفی در قرن هشتم هجری است. این اثر نه‌تنها به‌معرفی جغرافیای سیاسی و اقتصادی شهرهای مختلف ایران می‌پردازد، بلکه اطلاعات ارزشمندی درباره زیرساخت‌های عام‌المنفعه و نهادهای مرتبط با خدمات اجتماعی ارائه می‌دهد. مستوفی در شرح وضعیت شهر اردبیل، به‌عنوان یکی از مراکز مهم فرهنگی و مذهبی آذربایجان، به مجموعه‌ای از بناهای وقفی و خدماتی اشاره می‌کند که به‌ویژه در خدمت اقشار مستضعف جامعه قرار داشته‌اند. او می‌نویسد: «در اردبیل مدارس و مساجد و حمام‌ها ساخته‌اند، از همه بر وجه خیرات است و رعایا را به آن منفعت‌ها حاصل باشد».(مستوفی، ۱۳۳۶: ص ۱۱۲).

از خلال این توصیفات می‌توان دریافت که نیکوکاری در آذربایجان نه‌تنها امری فردی و عاطفی، بلکه به‌مثابه یک نهاد اجتماعی نیرومند در فضای شهری عمل می‌کرده است. شهرهایی چون تبریز، خوی، مراغه و سلماس نیز در منابع مشابه، دارای شبکه‌هایی از خدمات وقفی و عام‌المنفعه معرفی شده‌اند که گویای ساختار نهادینه‌شده نیکوکاری در منطقه است. این فضاهای وقفی، گاه شامل کاروانسرا، آب‌انبار، تیمچه، مدرسه یا خانقاه بودند و کارکردی چندگانه در تأمین رفاه، آموزش، بهداشت و تغذیه طبقات فرودست داشتند.

حمایت ایلخانان از خانقاه‌ها و نهادهای صوفیانه

با پذیرش اسلام توسط برخی از ایلخانان، به‌ویژه «غازان‌خان» (حک: ۶۹۴–۷۰۳ق) و جانشین او «الجبایتو» (حک: ۷۰۳–۷۱۶ق)، نگرش حکومت ایلخانی نسبت به نهادهای دینی دگرگون شد. سیاست‌هایی در راستای گسترش مظاهر اسلامی، از جمله پشتیبانی از خانقاه‌ها، نهادهای صوفیانه و نهادهای خیریه مذهبی در پیش گرفته شد. ایلخانان مسلمان نه‌تنها مساجد و مدارس ساختند، بلکه در راستای جلب مشروعیت دینی، از طریقت‌های صوفیانه حمایت کردند و به فقرا، درویشان، زائران و مساکین توجه ویژه نشان دادند.

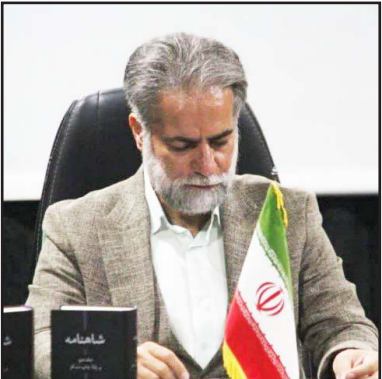
در این دوره، خانقاه‌ها به‌عنوان نهادهای چندمنظوره اجتماعی، معنوی و خیریه‌ای عمل می‌کردند. این نهادها علاوه بر آنکه محل ذکر و تعلیمات معنوی و تربیت مریان طریقتی بودند، در عمل وظایف گسترده‌تری نیز برعهده داشتند؛ از جمله پذیرایی از مهمانان و مسافران، اطعام فقرا، پناه دادن به بی‌خانمان‌ها، درمان بیماران، و توزیع نذورات. چنان‌که صفا اشاره می‌کند: «خانقاه‌های تبریز در عصر ایلخانان، محل تجمع نیکوکاران و اربابان خیر بود که نذورات و کمک‌های خود را از طریق متولیان طریقت‌های «سهروردیه» و «کبرویه» در اختیار مستمندان قرار می‌دادند» (صفا، ۱۳۷۴: ج ۴، ص ۲۱۶)

شواهد متعددی نشان می‌دهد که خانقاه‌های وابسته به

س‌شنبه ۲۱ مرداد ماه ۱۴۰۴ – سال نوزدهم – شماره ۳۳۷۹

رسم مهر

نگاهی به تاریخچه همیاری و نیکوکاری در ایران و آذربایجان؛ از سَنَت‌های دیرینه تا مؤسسات مدرن خیریه

خانقاه اردبیل، به‌عنوان خاستگاه طریقت صفویه و پایگاه اصلی مشروعیت دینی دولت صفوی، نمونه‌ای ممتاز از این نهادهاست. این خانقاه نه‌فقط محل گردهمایی و ذکر درویشان، بلکه یک مرکز پرنفوذ همگی در ساختار رسمی این خانقاه گنجانده شده بود.

بخشی از سلوک معنوی تلقی می‌شد. مطالعه وقف‌نامه‌های مرتبط با خانقاه اردبیل نشان می‌دهد که بخش قابل‌توجهی از املاک، درآمد‌ها و منابع مالی آن برای رفع نیازهای طبقات محروم تخصیص یافته بود. خدماتی چون اطعام روزانه، تأمین دارو و درمان، و اسکان موقت برای مسافران بی‌سرپناه، همگی در ساختار رسمی این خانقاه گنجانده شده بودند. رسول جعفریان با اشاره به این بعد اجتماعی طریقت صفوی می‌نویسد: «در وقف‌نامه‌های خانقاه اردبیل، سهم قابل توجهی از درآمد موقوفات به اطعام فقرا، طبابت رایگان برای بیماران و پشتیبانی از زائرانی که به این مرکز می‌آمدند اختصاص یافته است؛ این موارد، بخشی از نظام حمایتی پنهان در دل نهادهای مذهبی به شمار می‌رفت».(جعفریان، ۱۳۸۲: ص ۸۲)
در واقع، این خانقاه‌ها نقش همانند یک نهاد خدمات اجتماعی چندبُعدی ایفا می‌کردند. اطعام شبانه‌روزی درویشان، برگزاری مجالس نذری، تأمین دارو برای بیماران مستمند، و اسکان رهگذران، همگی بخشی از خدماتی بودند که به شکل منظم، با تکیه بر منابع وقفی و مشارکت اجتماعی، ارائه می‌شدند. همچنین، بسیاری از این نهادها با حمایت خاندان‌های بزرگ و پادشاهان، توانستند ساختاری پایدار برای کمک‌رسانی به جامعه ایجاد کنند. بدین ترتیب، خانقاه‌ها صرفاً نهادهایی عرفانی نبودند، بلکه به عنون بازوهای رفاهی جامعه نیز عمل می‌کردند و سهم بسزایی در ترویج فرهنگ نیکوکاری در آذربایجان داشتند.

همیاری و نیکوکاری در دوره افشاریه و زندیه:

در دوران افشاریه و زندیه، ساختارهای سیاسی و اجتماعی ایران در وضعیت گذار و بی‌ثباتی قرار داشتند، که این امر تأثیر مستقیمی بر سازمان‌یافتگی فعالیت‌های خیریه و نهادهای همیاری داشت. پس از فروپاشی صفویان، ایران، دستخوش جنگ‌های داخلی، حلات خارجی و بی‌ثباتی اقتصادی شد. نادرشاه افشار با تمرکز بر احیای قدرت نظامی و گسترش مرزها، بیش از آنکه ساختارهای اجتماعی – مدنی را تقویت کند، نهادهای پیشین را به حال خود گذاشت. در این دوره، بسیاری از موقوفات صفوی یا به‌دلیل جنگ و غارت آسیب دیدند، یا توسط حاکمان محلی مصادره شدند. به‌همین دلیل، در منابع تاریخی باقی‌مانده، نشانی از تدوین وقف‌نامه‌های تازه یا تأسیس مؤسسات خیریه به شیوه سازمان‌یافته دیده نمی‌شود.

دوره زندیه، به‌ویژه در زمان حکومت کریم‌خان زند، گرچه آرامش نسبی‌تری بر ایران حاکم شد، اما همچنان فاقد ساختار دیوانی و نهادی گسترده در زمینه نیکوکاری و همیاری بود. گزارش‌های تاریخی از دوران زندیه بیشتر بر اقدامات عمرانی دولتی مانند ساخت بازار، مسجد، حمام و کاروانسرا در شیراز تمرکز دارند، اما این اقدامات نیز غالباً به نیت حکومتی و در چارچوب توسعه شهری انجام می‌شدند و کمتر به‌شکل نهاد وقف یا نیکوکاری مردمی ثبت شده‌اند. برای نمونه، ساخت بازار و مسجد وکیل در شیراز بیشتر به‌عنوان پروژه‌ای دولتی با اهداف سیاسی و تجاری مطرح شده تا کنش داوطلبانه نیکوکارانه. ازاین‌رو، با آنکه ممکن است اقداماتی با کارکرد اجتماعی صورت گرفته باشد، اما فقدان اسناد وقف‌نامه‌ای یا گزارش‌های محلی موجب شده حضور این‌گونه فعالیت‌ها در منابع تاریخی کم‌رنگ باشد. به‌طور کلی، می‌توان گفت که ایران در این دوره در مرحله‌ای از «گذار ساختاری» قرار داشت؛ دوره‌ای که نه آنچنان متکی بر نظم دیوانی نهادینه صفویه بود، و نه هنوز وارد مرحله دولت‌سازی نوسان قاجاری شده بود.

در چنین شرایطی، کنش‌های همیاری بیشتر به‌صورت پراکنده، سَنَی و محلی باقی مانده و به‌ندرت در قالب نهادهایی پایدار ثبت یا مکتوب شده‌اند. از این رو، منابع تاریخی موجود نیز بیش از آنکه تصویری جامع از نیکوکاری در این دوران ارائه دهند، بر حوادث سیاسی و تحولات قدرت متمرکز شده‌اند.

ادامه دارد...

آموزشی، درمانی و خیریه‌ای در تاریخ ایران و جهان اسلام است. ربع رشیدی شامل مدرسه، بیمارستان، دارالایتام، مهمان‌سرا، کاروانسرا، کتابخانه، کارگاه‌های صنعتی و چاپخانه بود. «رشیدالدین» در «وقف‌نامه رُبع رشیدی»، مفصل به تعیین حقوق معلمان، پزشکان، خادمان و مددکاران پرداخته و حتی برای تأمین معیشت بیماران، بی‌سرپرستان و مهمانان، سهم ویژه‌ای از درآمد موقوفات تعیین کرده است. چندان که در «وقف‌نامه رُبع رشیدی» می‌نویسد: «باید طعام گرم و دوا و بستر پاکیزه برای بیماران، و خوراک و پوشاک برای یتیمان و مستمندان مهیا باشد» (وقف‌نامه رُبع رشیدی، به کوشش محمدتقی دانش‌پژوه، ۱۳۵۷: ص ۸۲)

نقش نهادهای دینی و صوفیانه در بسط نیکوکاری و همیاری در تبریز:

شهر تبریز به‌عنوان یکی از کانون‌های مهم مذهبی، فرهنگی و اقتصادی در تاریخ ایران، همواره بستری زنده برای بروز و تداوم فرهنگ نیکوکاری و همیاری اجتماعی بوده است. نهادهای دینی و صوفیانه، به‌ویژه تکایا، حسینیه‌ها و برخی مدارس دینی، در این فرایند نقشی کلیدی ایفا کرده‌اند. این مراکز مذهبی، با تکیه بر پویایی‌های محلی، سرمایه اجتماعی اصناف و حمایت خاندان‌های متنفذ، به مکان‌هایی برای ارائه خدمات حمایتی و خیرخواهانه تبدیل شده بودند. درباره نیکوکاری و وقف در تبریز در دوران ایلخانیان (سده‌های ۷ و ۸ هجری / ۱۳ و ۱۴ میلادی) شواهد بسیار مهمی وجود دارد. تبریز در این دوره، پایتخت سیاسی ایلخانان مغول بود و با همین دولت مرکزی، به یکی از مهم‌ترین مراکز فرهنگی و اقتصادی و دینی جهان اسلام بدل شد. در همین بستر، سَنَت‌های نیکوکاری و وقف نیز شکلی توسعه‌یافته و نهادینه یافتند. نهاد نیکوکاری در تبریز عصر ایلخانان، تحت تأثیر سیاست‌های اصلاح‌گرایانه برخی از ایلخانان مسلمان‌شده و همت نخبگان ایرانی مانند رشیدالدین فضل‌الله، به اوج خود رسید. نظام وقف در این دوره نه‌تنها جنبه دینی، بلکه کارکردهای درمانی، آموزشی، اقتصادی و اجتماعی پیدا کرد.

همیاری و نیکوکاری در دوره صفویه:

در دوره صفویه، سَنَت نیکوکاری در آذربایجان وارد مرحله‌ای نوین و نهادینه‌شده شد. ظهور دولت صفوی، که خاستگاه آن در طریقت صفویانه صفویه و خانقاه اردبیل ریشه داشت، بستری را فراهم کرد تا مفاهیم عرفانی، مذهبی و اجتماعی به‌طور منسجم‌تر در قالب نهادهای رسمی به کار گرفته شوند. دولت صفوی با تکیه بر مشروعیت مذهبی خود و پیوند عمیق با طریقت صفویه، نقش مهمی در تقویت نهاد وقف ایفا کرد و آن را به یکی از ارکان اساسی حمایت اجتماعی و سامان‌دهی امور عام‌المنفعه تبدیل ساخت.

بررسی وقف‌نامه‌های برجای‌مانده از مجموعه تاریخی «شیخ صفی‌الدین اردبیلی» که هم‌اکنون بخشی از میراث جهانی یونسکو است، شواهد روشنی از این نظم جدید اجتماعی ارائه می‌دهد. در این اسناد به تفصیل شرح داده شده است که منابع موقوفه چگونه برای پشتیبانی از زائران، نیازمندان، درویش، طلاب، بیماران و مسافران تخصیص می‌یافت. به‌عنوان ملان، در یکی از این وقف‌نامه‌ها آمده است: «بر حسب نیت واقف، مقرر گشت که هر شب در خانقاه اطعمای برای درویش فراهم گردد و برای مسافران بی‌پناه، محل خواب و استراحتی آماده باشد؛ نیز از وجوه وقف، هزینه طبیب، دارو و آموزش اطفال نیازمند تأمین شود».(میراث فرهنگی اردبیل، ۱۳۹۴: ص ۲۵)

ساخت و توسعه کاروانسراها، خانقاه‌ها، مدارس علوم دینی، و درمانگاه‌های وقفی در شهرهایی چون اردبیل، تبریز، مراغه و خوی، نه‌تنها جلوه‌ای از نیک‌اندیشی شخصی واقفان بود، بلکه پاسخ‌گویی نیازهای ساختاری جامعه شهری در دوره‌ای بود که خدمات دولتی به‌صورت متمرکز هنوز شکل نگرفته بود. بسیاری از این بناها نه‌تنها در همان زمان بلکه طی قرون بعد نیز کارکرد خود را حفظ کردند. وقف در این دوره، به تعبیر پژوهشگران، «نظامی جایگزین، برای تأمین رفاه عمومی و بازتوزیع ثروت در جامعه» محسوب می‌شد و به‌عنوان یکی از مظاهر عدالت اجتماعی، در تاروپود شهرهای آذربایجان تنیده شده بود.

نیکوکاری و همیاری در نهادهای دینی و صوفیانه:

خانقاه‌ها در تاریخ اجتماعی آذربایجان، به‌ویژه در دوران صفویه و پس از آن، نقشی فراتر از کارکردهای عبادی و عرفانی ایفا کرده‌اند. این نهادهای دینی که عمدتاً حول طریقت‌های صوفیانه شکل گرفته بودند، مراکزی چندمنظوره برای تربیت معنوی، خادماات اجتماعی و افزایش امنیت روانی جامعه نیز کمک می‌کردند.

رُبع رشیدی (تأسیس: حدود ۷۱۰ هجری / ۱۳۱۰ میلادی)

واقف: خواجه رشیدالدین فضل‌اله همدانی – وزیر ایرانی «غازان‌خان» و «الجبایتو»

این مجموعه یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های وقفی

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: دکتر محمدرضا ربانی

آدرس تبریز: چهار راه مارالان – روبروی مسجد میانه- پ ۵۲۳ – طبقه ۴

تلفکس: ۸۷۷۱ ۳۵۴۱-۴۱

آدرس ارومیه: ابتدای خیابان سرداران ۱- پ ۲۲- طبقه ۳- واحد ۱۱

تلفکس: ۲۲۲۴۸۵۸۸-۴۴

لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز

در گفتگو با یک کارشناس حوزه‌ی گردشگری، طرح نو بررسی می‌کند:

وضعیت گردشگری در آذربایجان شرقی و مقایسه‌ی آن با استان‌های اصفهان و فارس

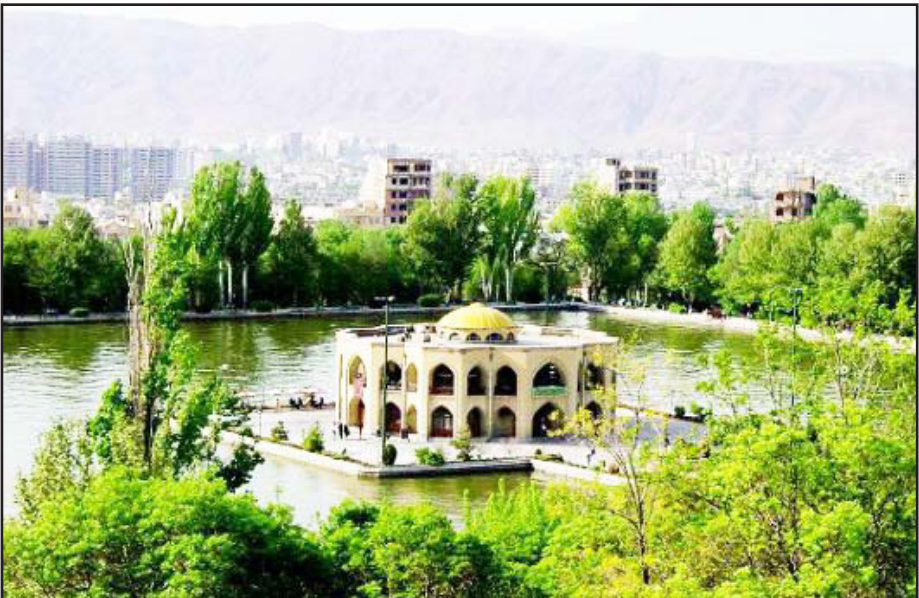
دوم، از نظر اقتصادی به عنوان یک منبع تأمین درآمد و ارز محسوب می‌شوند. کشورهای مختلف جهان در توسعه این صنعت و تلاش برای استفاده از امکانات گوناگون و جاذبه‌های مختلف، در پی جذب گردشگران به‌سوی خود هستند. گردشگری در حال مبدل شدن به یکی از ارکان اصلی اقتصاد تجاری جهان است. بسیاری از برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران توسعه، از صنعت گردشگری به عنوان رکن اصلی توسعه پایدار یاد می‌کنند. در ادامه در خدمت دکتر علی رضایی، استاد دانشگاه و کارشناس حوزه گردشگری هستیم تا نگاهی داشته باشیم به وضعیت گردشگری در استان آذربایجان شرقی و مقایسه‌ی با استان‌هایی مانند اصفهان و فارس داشته باشیم.

اجازه بدید از اینجا شروع کنیم؛ وضعیت کلی گردشگری در آذربایجان شرقی رو چطور ارزیابی می‌کنید؟

دکتر رضایی: آذربایجان شرقی از نظر پتانسیل‌های طبیعی، تاریخی، فرهنگی و مردم‌شناسی ظرفیت‌های بسیار بالایی دارد. از بازار تبریز که یکی از بزرگ‌ترین بازارهای سرپوشیده جهان هست گرفته تا روستای صخره‌ای کندوان، جاذبه‌های تاریخی مرند، شبستر، جلفا و طبیعت کوهستانی سهند و ارسباران. با این حال، به دلایل مختلف از جمله ضعف در زیرساخت‌ها، نبود تبلیغات مؤثر، و تمرکز

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

عاشیقی، معماری خاص روستایی (مثل کندوان)، و آیین‌های محلی فرصت‌سازی کند. تنوع اقلیمی هم می‌تونه جذابیت خاصی برای گردشگران خارجی داشته باشد.

پس چرا به‌رغم این ویژگی‌های منحصر به‌فرد، کمتر گردشگر خارجی به این استان میاد؟

دکتر رضایی: سه عامل اصلی در این ارتباط نقش مهمی دارند که در ادامه به آنها می‌پردازم:

۱- نبود تبلیغات هدفمند بین‌المللی؛ اغلب تورهای گردشگری فقط بر مسیرهای کلاسیک مثل تهران-اصفهان- شیراز تمرکز دارند.

۲- زیرساخت‌های ضعیف حمل‌ونقل و اقامتی در مقایسه با شهرهای توریستی جنوب و مرکز کشور.

۳- عدم آموزش کافی در حوزه گردشگری محلی. وقتی گردشگر وارد منطقه‌ای میشه، نیاز داره با راهنمای محلی، اقامتگاه بوم‌گردی با کیفیت، و خدمات مناسب روبه‌رو بشه.

امام علی (ع): نادان را نمی‌بینی، مگر در حال زیاده‌روی یا کم‌گذاردن

سه‌شنبه ۲۱ مرداد ماه ۱۴۰۴ – سال نوزدهم – شماره ۳۳۷۹

از اهداف نهایی محقق نشدند. این وقفه موجب شد همه اقدامات پیشین نیز به نتیجه مطلوب نرسند. با این حال، بسیاری از زیرساخت‌ها و پیش‌نیازها اکنون مهیاست و فقط کافی است ادامه همان زنجیره اقدامات از سر گرفته شود. به‌طور مشخص، اگر از سال زراعی ۱۴۰۴ – ۱۴۰۵ که تا چند روز دیگر آغاز می‌شود، توزیع بذره‌ای نوین گندم در میان کشاورزان انجام شود، یا به جای کشت بهاره چغندر قند، کشت چغندر قند در پاییز جایگزین شود ، این اقدامات، که هیچ‌گاه مشمول گذر زمان نمی‌شوند، می‌توانند در همان سال زراعی، اثر خود را در افزایش ورودی آب به دریاچه ارومیه به وضوح نشان دهند.

سوال: شما گفتید که در سال ۹۲ سناریوهای مختلفی را در نظر گرفتید، آیا این سناریو هم مطرح بود که اگر همه این اقدامات به نتیجه نرسد و واقعاً به آن روز برسیم که دریاچه خشک شود، برای تبعات آن چه می‌توان کرد؟

تبعات خشک شدن دریاچه ارومیه، حتی در بدبینانه‌ترین شرایط، مورد مطالعه قرار گرفته بود. این بررسی‌ها شامل آثار احتمالی بر سلامت و محیط‌زیست و گستره آن می‌شد. دانشگاه علوم پزشکی تبریز به‌طور مشخص مأمور شد این مطالعات را انجام دهد و نتایج تحقیقات نشان داد که تبعات خشک شدن دریاچه را می‌توان به‌صورت کمی برآورد کرد.

برای پیشگیری از این وضعیت، در میان راهکارهای پیشنهادی، در درجه اول پیش‌بینی شده بود که به هر طریقی حداقل میزان مشخصی از آب در طول هر سال آبی در دریاچه باقی بماند؛ به‌گونه‌ای که تا پایان شهریورماه – که بیشترین میزان تبخیر از سطح دریاچه اتفاق می‌افتد، منابع آبی بتوانند این تبخیر را به‌طور مستقیم جبران کنند. هدف این بود که در پایان شهریور، ارتفاعی از آب روی پیکره دریاچه باقی بماند تا حتی در بدترین حالت، دریاچه کاملاً خشک نشود. این حداقل لازم و ضروری بود که باید رعایت می‌شد. اما در سناریوی خشک شدن کامل دریاچه، سازمان جنگل‌ها و مراتع و آبخیزداری مأموریت یافت تا «کمربند تثبیت» کانون‌های تولید گرد و غبار در نقاط اصلی حوضه دریاچه را به‌طور کامل اجرا و نگهداری کند. برای این نقاط، اقدامات پوشش گیاهی پیشگیرانه پیش‌بینی شده بود تا در صورت بروز شرایط بحرانی، از گسترش گرد و غبار جلوگیری شود. بخشی از این اقدامات در نواحی شرقی و غربی توسط سازمان منابع طبیعی انجام شد.

آخرین اطلاعاتی که دارم این است که این اقدامات به‌صورت کامل پیگیری نشده است؛ یعنی هم از نظر توسعه وسعت و هم از نظر نگهداری و تداوم پوشش گیاهی، به‌ویژه آن بخش‌هایی که نیازمند آبیاری بوده‌اند تا سبزی و پوشش گیاهی پایدار بماند، کوتاهی‌هایی رخ داده است.

گزارش

شرایط آرمانی دریاچه‌ی ارومیه برنمی‌گردد

کامل نرسیده بود. بنابراین آن جمع‌بندی، فقط مخصوص همان سال نبود و امروز هم اعتبار دارد. اما نکته دوم این است که باید میان امکان‌پذیری طبیعی و امکان‌پذیری عملی تفاوت قائل شویم. از نظر طبیعی، بله، احیا ممکن است، ولی از نظر توانمندی‌های ما — یعنی منابع مالی، تجهیزات و پروژه‌های منسجم و... هنوز نیاز به کار بسیار داریم. این یعنی باید بودجه‌های بیشتری اختصاص یابد و طرح‌های دقیق‌تر و هماهنگ‌تری برای شرایط فعلی دریاچه تعریف شود تا این امکان بالقوه به بالفعل تبدیل شود.

سوال: منظور از احیا رسیدن به شرایط ایده‌آلی است که دریاچه در دهه ۷۰ شمسی داشته است؟

در سال ۱۳۷۴، وسعت دریاچه به ۵۷۰۰ کیلومتر مربع و تراز آب به ۱۲۷۸ متر از سطح دریا رسید و حدود ۳۲ میلیارد متر مکعب آب در آن ذخیره بود اما در سال ۹۲ منابع آب تجدیدپذیر کاهش یافته بود و بخش زیادی از همین منابع محدود هم در دو دهه گذشته صرف توسعه اراضی کشاورزی شده بود. بنابراین دیگر نمی‌توانستیم دریاچه‌ای با ۳۲ میلیارد متر مکعب آب داشته باشیم. در نتیجه، تصمیم گرفتیم یک وضعیت «بینابینی» تعریف کنیم؛ یعنی هم دریاچه‌ای احیاشده داشته باشیم و هم تبعات خشک‌شدن محیط پیرامونی را تا حد امکان کاهش دهیم.

یکی از راهکارهای کلیدی، تعیین تراز اکولوژیک ۱۲۷۴ متر بود که ۴ متر کمتر از حداکثر تاریخی بود، اما با منابع موجود، منطقی به نظر می‌رسید. این تراز معادل ۴ هزار

طرح نو؛ گروه گزارش

حال دریاچه ارومیه خوب نیست؛ نیمه شمالی آن عملاً خشک شده و تنها لایه‌ای نازک از آب در بخش‌هایی محدود باقی مانده است. بر اساس برآورد مسئولان، این مقدار اندک نیز ظرف چند روز آینده به‌طور کامل ناپدید خواهد شد. در نیمه جنوبی دریاچه نیز که هنوز ۶۰۰ تا ۷۰۰ کیلومتر مربع آب با عمق ۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر وجود دارد، پیش‌بینی می‌شود تا پایان تابستان به سرنوشت شمال دچار شود و خشکی کامل رقم بخورد. این وضعیت، نتیجه روندی است که دست‌کم ۳۰ سال است ادامه دارد؛ روندی که با هزاران میلیارد تومان هزینه، اجرای ده‌ها پروژه و ارائه وعده‌های متعدد برای احیای بزرگ‌ترین دریاچه داخلی ایران همراه بوده، اما در عمل، نتیجه ملموسی به همراه نداشته است.

ورود به «فاز بدون یازگشت»؛ دریاچه ارومیه به آخر خط رسید؟

به گفته لاهیجان‌زاده معاون محیط زیست دریایی و تالاب‌های سازمان حفاظت محیط زیست، تراز آب دریاچه در ۱۱ مردادماه ۱۴۰۴ به ۱۲۶۹،۷۴ متر رسیده، وسعت آن به ۵۸۱ کیلومتر مربع کاهش یافته و حجم آب به حدود نهم میلیارد مترمکعب محدود شده است؛ رقمی که نسبت به سال گذشته، کاهش چشمگیر و بی‌سابقه‌ای را نشان می‌دهد. او هشدار داد که با ادامه روند فعلی، خشکی کامل تا پایان تابستان قطعی است و در پاییز نیز به دلیل نبود آورده آبی، شرایط تغییر نخواهد کرد. هرچند مسئولان همچنان از امید به احیای این پهنه آبی سخن می‌گویند و حتی برای تأمین اعتبارات ویژه تلاش می‌کنند، اما واقعیت میدانی و ارقام رسمی، حکایت از کاهش شدید شانس احیا دارد. شاید اکنون زمان آن رسیده باشد که در کنار حفظ امید، به‌طور جدی برای تبعات اجتناب‌ناپذیر خشکی کامل، از مهاجرت‌های اقلیمی تا طوفان‌های نمکی برنامه‌ریزی شود؛ چرا که اگر این سناریو محقق شود، آسیب‌های آن نه‌تنها برای منطقه بلکه برای کل کشور سنگین و ماندگار خواهد بود.

در رابطه با این موضوع، گفت‌وگویی با علی حاجی‌مرادی؛ پژوهشگر و کارشناس منابع آب و محیط زیست داشتیم که در ادامه می‌خوانید.

سوال: دریاچه ارومیه در این همه سال و با صرف بودجه‌های داخلی و بین‌المللی، ۲۷ پروژه برای احیای آن تعریف شده بود که باید به‌طور هم‌زمان اجرا می‌شد، اما چنین نشد. حالا به نقطه‌ای رسیده‌ایم که بخش شمالی دریاچه ۱۰۰ درصد خشک شده و دربارۀ بخش جنوبی هم گفته می‌شود تا پایان تابستان، در خوشبینانه‌ترین حالت، تنها یک تا دو درصد آب خواهد